

WESTERN ROMAN

ZASO

cijena 25 d broj 544

GDJE JE ZLATO?

J. R. Roberts:

GDJE JE ZLATO?

LASO 544

J. R. Roberts: **GDJE JE ZLATO?**

Naslov originala: NEW ORLEANS FIRE

Recenzija: Ida Biard

Copyright: J. Randisi, posredstvom G. P. A., München

Prijevod: J. Ivčić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
dr Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy,
Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija
Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan,
Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – GLAVNI I OD-
GOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a
»Vjesnik« n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva:
»Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4,
telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n.solo.
– OOUR Novinska rotacija n.sub.o i OOUR TM n.sub.o., 41000 Zagreb, Avenija brat-
stva i jedinstva 4.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1300 d ili 1170 d s popustom od 10 posto, a
za 6 mjeseci 650 d ili 585 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava
popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-
833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo:
DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci:
DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 37,00, US \$ 15,00 – Uplata
za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i
jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 15.000 d, c/b stranica 10.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 544 izlazi 16. 03. 1984.

I

Ulysses S. Grant ponovo je izabran za predsjednika Sjedinjenih Država nedugo nakon svoga pedesetog rođendana. Pošto mu je prvo oduševljenje nakon pobjede na izborima splasnulo, Grant se pitao ne bi li bolje bilo da je odustao od kandidiranja i povukao se na svoje imanje.

No pokušao je to i 1854. kada je napustio armiju sa činom kape-tana, ali se već 1861. ponovo vratio i ubrzo postao general. Za njega nije život obična građanin. Njemu je potreban izazov da bi bio zadovoljan.

Potomak stare englesko-škotske obitelji, radio je kao posrednik za prodaju nekretnina i kao trgovac kožom, ali je živnuo tek kada je postao vojnik i političar, a pogotovu kad je postao predsjednikom.

Zadubljen u misli, Grant natoči čašu viskija, zapali cigaru i nalakti se na stol u svojoj kancelariji u Bijeloj kući upravo u trenutku kad mu je tajnica najavila Fentona.

– Uvedite ga – progunda Grant i snažno se zakašlja.

– Trebali biste poći na pregled – javi se duboki glas s vrata.

Podigavši glavu opazi Fentona.

– To i Julia stalno govori – promrmlja. – Sjednite, Fentone.

Fenton bez riječi posluša. Visok i vitak četrdesetogodišnjak doimao se još vitkijim pokraj snažnoga predsjednika koji se u njegovoj prisutnosti uvijek osjećao pomalo nelagodno. Ipak mora priznati da taj čovjek zna svoj posao. Malo tko bi mogao tako uspješno voditi odjel Tajne službe.

– Što ima novog, Fentone?

– Čini mi se da sam napokon pronašao osobu koja bi nam mogla poslužiti kao kurir.

– Odista? Jedan od vaših ljudi?

– Ne, gospodine. Držim da bi to bilo odviše opasno. Mnogo je onih koji ne žele da pismo stigne na odredište.

– Znam, znam – pomalo će nestrpljivo predsjednik. – Svi mi znamo da Jug zapravo nikada nije prihvatio poraz.

– Tako je, gospodine.

– Tko je taj čovjek?

– Prijatelj jednoga od mojih ljudi... Jamesa Westa.

– On je doista dobar čovjek – promrmlja Grant.

– Da, gospodine. On je moj najbolji čovjek.

– A kako se zove čovjek koji bi preuzeo tako odgovoran zadatak?

– Ime mu je Clint Adams.

– Adams? – zamišljeno ponovi predsjednik. – To mi ime zvuči poznato.

– Radio je kao predstavnik zakona gotovo osamnaest godina, a zatim se povukao.

– Čime se sada bavi?

– Luta uokolo ... bio je u Abile-neu s Billom Hickokom...

– Po vašem mišljenju on je dovoljno pouzdan da se prihvati našega zadatka? – prekine ga predsjednik.

– Da, gospodine.

– Još se ne mogu sjetiti odakle mi je poznato njegovo ime – mrmljao je Grant. – Možda će mi viski pomoći. Natoči sebi još jednu čašu, a zatim ponudi i Fentona.

– Ne, hvala, gospodine.

– Oh, zaboravio sam – nasmija se Grant – Vi ne pijete, zar ne?

– Tako je, gospodine.

– Adams, Clint Adams ... – ponavljao je Grant zamišljeno.

– Možda ste čuli za Gunsmitha, gospodine – reče Fenton napokon.

– Tako je – Grant snažno udari rukom o stol. – Gunsmith, to je on. Čovjek koji uživa glas nenadmašnog revolveraša.

– To je točno, ali on je osim toga i vrlo sposoban i snalažljiv čovjek – doda Fenton.

– Shvaćam. Je li pristao da nam pomogne?

– Nadam se da hoće, ali prvo sam želio dobiti vašu suglasnost, a tek ga onda potražiti.

– Vi vodite taj odjel, gospodine Fentone – reče Grant, s blagom primjesom podrugljivosti u glasu. – Ako ste odabrali tog čovjeka, ne vidim razloga da se ja protivim vašem izboru.

– Cijenim povjerenje koje mi time iskazujete, gospodine predsjedniče – odvрати Fenton smjerno se naklonivši.

– Hoće li mu smetati da ... ga iskoristite? – upita Grant.

– Time ćemo se pozabaviti kad za to dođe vrijeme, gospodine predsjedniče. Sada je najvažnije da on pristane ponijeti pismo.

– Slažem se s vama, gospodine Fentone. Imate moju podršku za vaš plan.

– Hvala, gospodine predsjedniče – Fenton reče i ustane.

– Oh, Fentone!

– Izvolite, gospodine predsjedniče?

– Volio bih upoznati Gunsmitha – nastavi Grant.

– To mogu upriličiti, gospodine – reče Fenton – nakon misije.

– Uh... huh – namršti se predsjednik – hoćete reći, ako tada bude živ.

– Da, predsjedniče – složi se šef Tajne službe – ako bude živ.

II

Već tri dana boravim u Washingtonu na trošak vlade. Tri sam noći proveo sa ženom koja se zove Elvira Moore. Upoznali smo se u hotelskom restoranu, zajedno večerali, a poslije toga se nastavili sastajati.

Osvanuo je i četvrti dan, dan kada sam imao zakazan sastanak s Danielom Lewisom Fentonom, šefom predsjednikove Tajne službe. Da nije Jamesa Westa koji me zamolio da dodem u Washington na taj sastanak, otišao bih prije dva dana. Ne volim kad me netko vuče za nos. Dakako, Elvira ima veze s mojim ostankom. Zahvaljujući njoj, čekanje nije bilo dosadno.

– Danas moram na sastanak – rekao sam joj toga jutra dok smo ležali u krevetu.

– Kada?
– Jutros.
– To znači da ćeš večeras možda već biti na putu – reče ona zamišljeno.

– Možda – slegnuo sam ramenima, a ona se mazno privi uza me. Bila je visoka, punašna, smeđe kose i izrazito krupnih grudi, inteligentna i oštra u razgovoru, a ženstvena i strastvena u krevetu. Ni ovoga puta nisam mogao odoljeti izazovu.

Ulice Washingtona većinom su obilježene početnim slovima. Ulica K, Ulica E i tako redom. Kočija me ostavila u ulici Q, a ubrzo zatim ušao sam u zgradu pod brojem 2. U prijemnoj kancelariji sjedila je žena srednjih godina s naočalima na nosu. Tipična usidjelica, pomislio sam zlobno dok sam se predstavljao.

– Oh, da, gospodine Adams – reče ona piskavim glasom. – Pričekajte trenutak.

Nestane u hodniku, ali se ubrzo ponovo pojavi dajući mi znak da pođem za njom.

Otvori masivna hrastova vrata i propusti me unutra. Za velikim stolom sjedio je muškarac četrdesetih godina. Ustao je i ja opazih da je vitak, visok i izvrsno odjeven.

– Ja sam Daniel Lewis Fenton – reče pružajući mi ruku preko stola. – Sjednite, molim vas. Mogu li vam ponuditi piće? – upita nakon kraće šutnje.

– Ne, hvala – odbih kratko. – Oprostite, gospodine Fentone, ali nisam došao ovamo radi pića – rekao sam prilično oštro. – Želio bih znati zašto mi je vlada platila put do Washingtona, a zatim me ostavila u hotelu da čekam puna tri dana.

– Je li vam gospodin West išta rekao? – upita Fenton.

– Samo me zamolio da dođem ovamo.

– Hm – čovjek pogladi bradu. – I vi ste samo radi toga došli?

– Uglavnom, premda me je i znatiželja ponukala na put – priznao sam i odmah dodao: – No znatiželja nije dovoljan razlog da bih tri dana čamio u hotelu.

– Žao nam je što ste morali čekati, ali morao sam najprije govoriti s predsjednikom, a to nije bilo moguće sve do jučer.

– Shvaćam – rekao sam premda još ništa nisam shvaćao.

– Sad ću vam iznijeti naš prijedlog s nadom da ćete ga prihvatiti – nastavi Fenton zagledavši se u mene.

– Dopustite da ga najprije čujem – rekao sam oštro.

– Mi ... to jest vlada Sjedinjenih Država želi da prenesete jedno pismo...

– Pismo?

– Da, riječ je o pismu izuzetne važnosti – istakne on.

– To je, dakle, posrijedi.

– Molim – Fenton se namršti.

– Zato ste me pozvali ovamo? Želite da za vas nekamo odnesem jedno pismo? – pitao sam s nevjericom.

– Molim vas, gospodine Adamse. Nije posrijedi bilo kakvo pismo. Dopustite da vam objasnim.

– Sa zadovoljstvom – rekao sam pomalo podrugljivo.

– Pismo mora biti predano čovjeku koji živi u New Orleansu.

– Zašto to ne uradi netko od vaših ljudi? – upitah nestrpljivo.

– Molim vas ... objasniti ću vam.

– Nakon kraćeg razmišljanja polako nastavi. – Neki ljudi ne žele da to pismo stigne na odredište. Ako pošaljem svoga čovjeka, protivnici će ga odmah uočiti. Potre-

ban nam je netko tko nije povezan s vladom.

– Shvaćam – promrmljah. – Hoću li znati sadržaj pisma?

– Nadamo se da će vam biti dovoljno saznanje da je sadržaj toga pisma vrlo važan za dobrobit naše države.

– Gospodine Fenton, nemojte sumnjati u moje patriotske osjećaje – rekao sam – ali ne volim raditi naslijepo. Morat ćete mi reći nešto više.

Muškarac za stolom se namršti. Čekao sam da odluči.

– Gospodine Adamse – rekao je govoreći još sporije nego prije – zlatne rezerve naše zemlje vrlo su smanjene. Pri kraju rata Južnjaci su sakrili velike količine zlata. Pretpostavljam da ga jednoga dana namjeravaju otkopati da bi pomogli Jugu da se ponovo digne. Mi bismo željeli pronaći to zlato prije nego što do toga dođe i prije nego što se naše rezerve još više smanje. To je sve što vam mogu reći.

– A u pismu je navedeno gdje se nalazi zlato?

– Ne sasvim. Jedan naš čovjek u New Orleansu, uz sadržaj toga pisma, može ga pronaći.

– A ja moram samo predati pismo? Je li to moj zadatak?

– Nije – odvrati Fenton. – Željeli bismo da ostanete i pomognete našem čovjeku koliko god budete mogli.

– Shvaćem. Ne vjerujete mi sasvim.

– Ne, nije riječ o tome – reče Fenton nimalo uvjerljivo. – Znamo da ste dugo godina radili kao predstavnik zakona i da ste sposoban čovjek, a naši će protivnici pokušati svim silama spriječiti našeg čovjeka da se domogne zlata.

– Shvaćam.

– Bojim se da vam nećemo moći ponuditi novčanu naknadu za taj zadatak.

– Hoćete reći da me ne možete platiti – odgovorih mirno.

– Da, tako je.

– Ali platit ćete mi sve troškove?

– Oh, dakako.

Odlučio sam prihvatiti iz nekoliko razloga. Prvi je patriotizam, a drugi još važniji, dug prema prijatelju Jamesu koji želi da prihvatim taj posao. Tim razlozima mogu dodati i činjenicu da sam proteklih nekoliko mjeseci besciljno lutao, pa sam se i zaželio nekog posla. A posljednji razlog je želja da upoznam i New Orleans u kojemu nisam bio.

– Dobro, gospodine Fentone, predat ću vaše pismo – rekao sam odlučno.

Lice mu se razvedri.

– Sjajno. Zaista ćete nam mnogo pomoći. – Otvori ladicu i izvadi veliku smeđu omotnicu. – Unutra je manja bijela omotnica, dobro zapečaćena. U njoj je pismo. Na jednom papiru zapisano je ime našeg čovjeka, njegova adresa i opis. Moram vas zamoliti da to pročitate i upamtite, a papir uništite.

– Dakako – odvratih spremno prihvaćajući omotnicu.

– Tu je i novac za troškove – pripomene on.

– Nadam se da ga ima dovoljno – promrmljah.

– Ima – glasio je kratak odgovor. Fenton ustane a ja se povedem za njegovim primjerom. Pruži mi ruku.

– Obavijestit ću predsjednika o vašoj dobroj volji da nam pomognete, gospodine Adamse.

– Hvala.

– Siguran sam da će vam on osobno zahvaliti na trudu poslije obavljena zadatka. – Zastane i dometne: – Ako naidete na teškoće, bez oklijevanja se javite.

– Ako iskrсну neprilike, prvi ćete biti obaviješteni.

III

Stajao sam na palubi broda „Mississippi Queen“, naslonjen na ogradu, zagledavši se u mutnu rijeku. Ovo je moje prvo putovanje riječnim brodom, ali nakon početnog osjećaja nelagode, brzo sam se opustio i sada uživam u vožnji. Hrana je izvrsna, a pokeraša ima napretek. Dokono sam se pitao što kaže moj vranac Duke na vožnju brodom.

Iz misli me trgne zvuk gonga. Poziv na večeru podsjeti me da sam dobrano ogladio nakon partije pokera u kojoj sam imao vrazju sreću.

Premda je u blagovaonici bilo mnogo praznih stolova, već po navici sam izabrao stol u kutu, a baš taj je bio zauzet.

Djevojci koja je za njim sjedila moglo je biti dvadesetak godina. S kovrčastom tamnom kosom skupljenom na potiljku i dugačkim bijelim vratom doimala se izuzetno nježno, gotovo nestvarno. Haljina duboka izreza otkrivala je mlade jedre grudi. Djevojku sam zapazio pri ulasku na brod, te sam još onda odlučio da iskoristim prvu priliku da se upoznam s njom.

Konobar mi pride da me smjesti za stol, ali ja mu rekoh da sam već izabrao mjesto.

– Za desetak minuta – rekao sam mu utisnuvši mu novčanicu u ruku – donesite bocu najboljeg vina za moj stol.

– Svakako, gospodine – odvrati konobar i smjerno se nakloni.

Odlučna koraka uputim se prema stolu u kutu prostorije. Podigla je pogled tek kad sam joj prišao posve blizu.

– Oprostite, gospodice – izustih meko.

Krupne modre oči zagledaju se u moje.

– Da?

– Smijem li sjesti za vaš stol?

Djevojka me zbunjeno pogleda, a zatim zaokruži pogledom po sali.

– Ima dosta praznih stolova – reče nesigurno.

– Ima – složih se mirno – ali ovo je moj omiljeni stol – lukavo je pogledam.

– Zaista? – začudi se djevojka.

– Ovo nam je prva večer na brodu. Kako je moguće da vam je ovo omiljeni stol?

– To je očito – odvratio sam blago ne skidajući pogleda s njena lica. – Omiljen mi je zato što vi sjedite za njim.

Nekoliko je trenutaka nijemo zurila u moje lice, a zatim joj u očima zasja osmijeh.

– Sjajno ste to izveli.

– Hvala – rekao sam naklonivši se. – Znači nemate ništa protiv da sjednem za vaš stol?

– Oh, imam – reče ona još se smiješeći.

– Platit ću vam večeru – pokušao sam se nagoditi.

– Žao mi je ... – počela je govoriti, ali uto nam pride konobar s vinom.

– Hoće li biti dovoljno dobro, gospodine? – upita me pokazujući mi marku na boci.

– Vidite li? – obratim se djevojci. – Potrebna mi je pomoć. Ne znam ništa o vinima.

Djevojka se nasmije i zatim zagleda u bocu.

– Dobro je – reče napokon obrativši se konobaru.

Da ga otvorim? – upita on.

– Ne – odgovori djevojka.

– Da – umiješam se ja, a kako sam mu platio vino, konobar počne otvarati bocu.

– M'sieur... – promuca djevojka.

– Vi ste francuskinja – rečem.

– Moje je ime Clint Adams.

– Michelle Bouchet – odvrati djevojka mršteći se i smijući u isto vrijeme. – Da, porijeklom sam Francuskinja, a vi ste gospodine vrlo ... vrlo hrabri...

– Jesam – potvrdih drsko. – Zaista jesam.

– Gospodine? – konobar nagne bocu prema mojoj čaši, ali sam ga prekinuo.

– Gospodica će kušati vino.

– Dobro – promrmlja konobar ne pokazujući čuđenje.

Natoči djevojci vino. Ona pri- nese čašu usnama, a zatim zna- lački kimne glavom.

– Odlično – rekla je tiho.

– Možete ostaviti bocu – rekao sam konobaru. – Ja ću točiti.

– Želite li naručiti jelo? – upita on.

Upitno pogledam djevojku. Ona se nasmiješi.

– Jeste li već naručili ili želite da ja za vas naručim? – upita s prizvukom zadirkivanja u glasu.

– Nisam – odvratim – bit ću vam zahvalan ako naručite i za sebe i za mene isto jelo.

Ona kimne glavom, a zatim se obrati konobaru na francuskom. On ju je izvrsno razumio, odgovarajući joj francuski i usput zapisujući narudžbu.

– Što ste naručili? – upitam znatiželjno kad smo ostali sami.

– Vidjet ćete – glasio je tajanstveni odgovor.

– Smijem li vas zvati Michelle? – upitao sam.

Pogleda me iznenađeno.

– Da – rekla je ipak – možete, Clinte. Vi ste nevjerojatan čovjek.

– To kažete, a tek smo se upoznali?

– Nije mi trebalo dosta vremena da dođem do tog zaključka.

– A vi ste vrlo lijepa žena – rekao sam iskreno.

– To jamačno kažete svakoj drugoj – reče ona jogunasto mi zaprijetivši prstom.

– Istina, poznavao sam dosta lijepih žena – rekao sam prodorno je gledajući – ali nijedna se ne može mjeriti s vašom ljepotom.

– Čudno – reče ona zamišljeno – ali ja vam vjerujem da ste iskreni.

– Jesam – odvratio sam ozbiljno.

I bio sam.

Izbliza je njena ljepota bila zapanjujuća. Još nikada nisam vidio tako krupne tamnomodre oči s dugačkim crnim trepavicama, nos tako lijepo oblikovan za njeno lice, fino istaknute jagodice i usne senzualne i pune. Mlječnobijela put doimala se još nježnije u kontrastu s poput ugljena crnom kosom.

Moram priznati da je izabrala odličnu večeru. Riba s francuskim umakom bila je u skladu s vinom za koje je rekla da je također francusko.

– Nemate francuski naglasak u govoru.

– Moji su roditelji sa mnom uvijek govorili engleski premda su porijeklom Francuzi. Dakako, naučili su me i tečnom francuskom.

Poslije večere smo još satima razgovarali i ne opažajući kako vrijeme prolazi. Michelle Bouchet

se pokazala ugodnom sugovornicom.

Naposlijetku smo izašli na palubu obasjanu mjesecom.

– Mjesec je uistinu čaroban – šapne ona zagledavši se u nebo.

– Da, ali ni približno toliko kao vi – rekao sam.

– Laskavče! – dobaci ona sa smiješkom.

– Stajali smo uz ogradu jedno do drugoga. Ispružih ruke da je obgrlim oko struka, ali ona se izmakne i pođe naprijed.

– Michelle ... – počeo sam pošavši za njom.

– Molim vas, Clinte.

– Što ne valja? – pitao sam zbunjeno.

– Ništa.

– Michelle – rekao sam položivši ruke na njen struk i prisilivši je da me pogleda u oči. Obasjana mjesječevom svjetlošću doimala se nestvarno lijepom. – Želim te – šapnuo sam muklo.

Privukao sam je k sebi i poljubio njene meke usne. U početku nježno, a zatim sve strasnije. Napokon se otrgla isprekidano dišući i zureći u mene.

– I ... i ja tebe želim, Clinte – promucala je naposljetku.

Ovoga puta mi je prišla sama otvorenih usana i strasno ih upila u moje. Na trenutak je sve oko nas prestalo postojati...

* * *

Michelle se oslobodi moga zagrljaja. Lice joj je odavalo iskrenu zbunjenost, gotovo šok.

– Michelle, što je? – upitam zabrinuto.

– Ovo je ... – počne ona nesigurno – posljednje što sam očekivala kad sam večeras sjela za onaj stol u blagovaonici.

– Što?

– Da ću završiti u krevetu nepoznata čovjeka – reče dršćući.

– Ali ja za tebe više nisam nepoznat, zar ne?

– Pretpostavljam da više nisi.

– A osim toga nismo u mojoj sobi, nije li tako?

Sada joj se na licu zatira vragoljast osmijeh.

– Ne ... još nismo.

IV

Držeći se za ruke uputili smo se prema mojoj kabini. I ja sam bio iznenađen onim što se događa. Od početka sam želio ovu lijepu ženu odvesti u svoj krevet, ali ono što sam sada osjećao mnogo je više od puke tjelesne želje za lijepim ženskim tijelom. Da sam u tome času mogao trezvenije misliti, jainaćno bih se uplašio svojih osjećaja.

– Ne govori – zamoli me ona dok smo ulazili u kabinu. – Molim te, ne govori!

U tišini smo se razodjenuli i, suprežući strast legli. Neko smo vrijeme netremice zurili jedno u drugo, a zatim sam ja načinio prvi pokret. Vrškom prstiju pomilovah njezine pune grudi što su ponosno stršale. Michelle sklopi oči i zadrhta. Nastavio sam milovati bradavice sve dok nisu nabrekle, a zatim sam prešao preko njih jezikom nježno ih gnječeći. Djevojka zaječa zarivši mi nokte u leđa. Gurnuo sam je na leđa i obasuo poljupcima. Tijela su nam se ispreplela. U Michelle je buknila strast. Činilo se kao da je vrijeme stalo dok smo usnama istraživali jedno drugo...

* * *

Dok je oblivena znojem ležala

pokraj mene žudno sam očima zamagljenim od strasti upijao u sebe njenu ljepotu, još pod dojmom ljubavne strasti.

Iznenada ona privuče moje lice k svome i utisne mi na usne nježan gotovo djevičanski poljubac koji je govorio više od ikakvih riječi.

– Hvala – promrmljala je jedva čujno.

– Možemo li sada govoriti? – upitah nježno.

– Ne, molim te, nemoj – vršcima prstiju dodirne mi usne. – Ne sada.

– Razgovarat ćemo ujutro – rekao sam vedro.

– Da – tiho će ona – ujutro.

Lice joj je imalo zamišljen izraz dok je lagano tonula u san. Zapravo izraz lica bio je tužan.

V

Michelle očito nije željela govoriti sa mnom ili se bojala razgovara. Kad sam se sljedećeg jutra probudio, nje više nije bilo.

Hitro sam se odjenuo i pošao u potragu za njom. Najprije sam pogledao u blagovaonicu, ali nisam je zatekao ondje.

Zatim sam potražio brodskog poslužitelja Henryja koji mi je iz meni nepoznata razloga bio osobito sklon i uvijek pri ruci.

– Michelle Bouchet? – ponovio je kad sam mu rekao djevojčino ime.

– Tako je.

– Ime mi nije poznato, gospodine Adamse.

– Jamačno je unajmila kabinu, Henry.

– Podite na doručak – predloži on – a ja ću provjeriti na popisu gostiju. Ako je navela drugo ime...

– možda djevojačko prezime ili...

– Bit će bolje da vam je opišem

– prekinuo sam ga i temeljito opisao Michelle navodeći čak i odjeću.

– Javite mi čim nešto saznate.

– Zasigurno je vrlo lijepa kad je na vas ostavila takav dojam – reče on lukavo.

– Baš tako, Henry.

Pio sam drugu šalicu kave kad mi je poslužitelj ponovo prišao.

– Žao mi je što vas moram razočarati, gospodine Adamse – rekao je ozbiljno – ali nijedna putnica na brüdu nema ime koje ste mi dali.

– Možda mi nije rekla svoje pravo ime... puno – rekao sam.

– Možda – složi se poslužitelj – ali...

– Ali što?

– Nijedna putnica na brodu ne odgovara opisu koji ste naveli – završi Henry nesretno me promatrajući.

Nakon nekoliko trenutaka sam shvatio značenje onoga što je rekao.

– Ne mislite valjda reći da sam izmislio susret s tom ženom? Da sam sanjao?

– Ne, nipošto – žurno će on. – Žao mi je, ali nitko nije vidio takvu putnicu i to je jedino što vam mogu reći.

– Dobro, Henry – rekao sam.

– Čekajte... – pozvah ga kad se okrenuo. Izvadio sam novčanik.

– Nije potrebno, M'sieur. Ne bih mogao prihvatiti.

Gurnuo sam novčanik natrag u džep poštujući njegovu želju.

– Dobro, Henry hvala.

Zamišljeno sam pio kavu premda mi je bilo potrebno žešće piće nakon Henryjevih riječi.

Kako je mogla nestati s broda noću a da to nitko nije opazio? I zašto?

Sjetio sam se da se u onome kratkome vremenu što smo ga proveli zajedno kolebala između sreće i strasti na jednoj strani i tuge i straha na drugoj.

Nikada jedna žena koju sam tako kratko poznavao nije ostavila na mene tako dubok, gotovo neizbrisiv dojam. Pokrenula u meni osjećaje duboko zapretene u mojoj nutrini... Premda sam bio svjestan svoga zadatka, u ovome trenu nisam mogao razmišljati o njemu. Pred očima mi je neprekidno bilo njeno lijepo lice.

Kamo je mogla poći? Zar ju je ono što se noćas među nama zbilo toliko uplašilo? Ne, jamačno je posrijedi nešto drugo. Bila je na brodu, a nije upisana u knjigu putnika. Netko s broda, možda član posade, morao joj je pomoći.

Sudeći po skupocjenoj odjeći ne nedostaje joj novca, a ljudi su za novac spremni uraditi svašta. Gurnula je nekome novčanicu – dvije i taj netko joj je pomogao da se neopaženo uvuče na brod. Dakako, zato joj je moj nametljiv nastup smetao u početku. Poslije je sve teklo samo od sebe zahvaljujući uzajamnoj privlačnosti. Ipak se dovoljno bojala da napusti brod. Tu mi se ponovo nametnulo staro pitanje. Kako?

Kako je iščezla s broda?

VI

Do New Orleansa sam stvorio čvrstu odluku. Čim predam pismo u prave ruke, potražiti ću Michelle Bouchet.

Pažljivo sam promatrao putnike prilikom iskrcavanja, ali nisam opazio nikoga tko bi joj imalo bio nalik. Uzjahao sam Dukea i nevoljko se uputio prema hotelu.

Još nikad nisam stanovao u sobi tako velikoj i luksuznoj kakva mi je dodijeljena u tom hotelu. Moram priznati da mi je drago što troškove snosni američka vlada. Za svojih osamnaest godina rada nisam uštedio dovoljno da bih mogao sebi dopustiti ovakav luksuz. Pošto sam se okupao u velikoj kupionici i odjenuo, sjeo sam u naslonjač pokraj prozora i promatrao grad.

New Orleans se posve razlikuje od gradova kroz koje sam dosad prošao putujući Zapadom. Istina, u Teksasu ima velikih gradova, ali ne mogu se uspoređivati s pravim gradom poput New Orleansa.

Sklopih oči pokušavajući zamisliti čovjeka kojega moram pronaći: Paula Martela. Prije nego što sam napustio Washington po Fentonovome sam savjetu uništio papir na kojemu je bio opisan Martel. Ipak, dok sam sjedio sklopljenih očiju, jedna druga slika nametne se poput uljeza u mojem misli. Bilo je to lice Michelle Bouchet.

Ovo ne valja, pomislih ljutito i ustadoh. Smiješno je da mi misli zaokuplja žena koju sam poznavao samo nekoliko sati, a ne zadatak koji mi je dodijelila vlada i zbog kojeg sam i došao u ovaj grad. Nije logično ni razumno.

No ono što sam osjećao za prekrasnu Francuskinju prkosilo je logici i razumu.

Zgrabih kaput što sam ga nosio na brodu. Moram ga uvijek nositi, jer je u njegovu podstavu usiveno pismo.

Sišao sam u hotelski bar. Uz piće ću smisliti dalji plan akcije.

– Dolazite sa Zapada? – upita me barmen pružajući mi čašu s viskijem.

– Tako je – rekao sam premda to i nije prava istina. – Kako ste pogodili?

– Način na koji nosite oružje – odvrati čovjek sa smiješkom. – Muškarci ovdje često ne nose oružje, a ako ga nose, drže ga ispod kaputa.

Osvrnuh se po prostoriji krcaloj gostima i ustanovih da ima pravo. U cijelome se restoranu mogao vidjeti samo jedan revolver. Moj.

– Nisam li time sebe doveo u nepovoljniji položaj? – upitah barmena pomalo zabrinuto.

– Ne bih rekao – čovjek slegne ramenima. – Samo pokazujete da ste stranac. Može se dogoditi da vas policajac upita tko ste i što ste. To je sve.

– Policija – promrljah sebi u bradu. Na Istoku... u velikim gradovima poput New Orleansa, Bostona, Chicagosa, New Yorka, predstavnike zakona zovu policijom. Ovdje nema šerifa i njegovih pomoćnika, a njihov posao obavljaju policijski komesari, šefovi i obični policajci.

Čudno je kako se istok i zapad jedne te iste zemlje mogu razlikovati. Ipak, barmeni su svuda isti, pomislih za utjehu. Na istoku ili zapadu, svugdje su pričljivi i znatiželjni.

– Došli ste ovamo poslom? – potvrdi barmen moje misli.

– Moram se sastati s jednim čovjekom – odvratim oprezno.

– Oh? Kojim? Poznam mnogo ljudi u New Orleansu – reče on.

– Siguran sam da je tako. – Neko sam vrijeme oklijevao, a za-

tim zaključih da mi ne može škoditi da pitam. Možda poznaje Martela. – Tražim Paula Martela.

Zurio je u mene nekoliko trenutaka bez riječi, ali sam opazio da mu je licem prešla sjena.

– Svakako, znam Paula Martela.

– Ako biste mi rekli gdje ga mogu pronaći... možda... – počeo sam.

– Mogli biste unajmiti kočiju i reći adresu – izjavi čovjek mirno.

– Odvest će vas na odredište.

– Hvala.

– Ali Martel nije tamo – nastavi on bezizražajno me promatrajući. – A ni kuća.

Zbunjeno sam ga promatrao.

– Ne razumijem.

– Prije tjedan dana kuća mu je dignuta u zrak – objasni barmen.

– Dinamitom. Martel i žena su bili unutra.

– Čekajte – spustio sam praznu čašu na šank. – Znači li to da je Martel mrtav?

On mi ponovo napuni čašu.

– Gospodine – reče bez osmijeha na licu – Martel je nestao.

VII

– Kako se zovete? – upitao sam pokušavajući zadržati mir.

– George – reče on nakon kraćeg oklijevanja.

– George – rekao sam naguvši se prema čovjeku. – Hajde da raščistimo jednu stvar. Što ste mislili reći pod onim „Martel je nestao.“?

– Nestao je – ponovi on. – Pobjegao je pošto su mu digli kuću u zrak.

– Tko to?

Čovjek slegne ramenima.

– Neka sam proklet ako znam, ali moram vam nešto reći.

– Što? – upitam napeto.

– Bila bi šteta da je njegova žena stradala u eksploziji – nagne se i povjerljivo dometne. – Eh, kakva je to žena! Takve se ne rađaju svaki dan – oblizne usnice.

– Kamo je otišao Martel? – upitam ja ne obazirući se na njegovu primjedu o ženi.

– Čuo sam da ima skrovište u močvarnome rukavcu rijeke, ali ne znam je li pošao onamo. U svakom slučaju, trebat će vam vodič ako želite poći u močvaru.

– Je li teško naći vodiča?

– Morate se malo raspitati uokolo. Možda će netko biti voljan poći s vama.

Ispio sam drugo piće, ali mi nije dopustio da ga platim. Rekao je da me on časti.

– Hvala. Kako mogu doći do policijske stanice?

– Ne zamaraj se, prijatelju – posavjetova me George. – Uskoči u kočiju i reci kočijašu kamo želiš.

– Dobro, hvala, George.

Udobno zavaljen na stražnjem sjedalu kočije razmišljao sam o onome što sam saznao od barmena.

Fenton je imao pravo. Netko ne želi da Martel dobije pismo. No umjesto da napadnu mene, Fentonovi su protivnici odlučili ubiti Martela. Na sreću, to im nije pošlo za rukom. No natjeravši ga u bijeg otežali su mi posao. Osim toga, sada kada se nisu uspjeli riješiti njega, jamačno će se oboriti na mene.

– Policijska stanica – vikne vozač zaustavivši kočiju.

Velika zgrada od crvene cigle ostavljala je dobar dojam. I najmundrijem bi kriminalcu bilo teško

pobjeći iz ovakva zatvora, pomislih zadivljeno kružeći pogledom po masivnim zidovima.

– Želio bih s nekim govoriti o Martelu – obratih se uniformiranome policajcu na ulazu.

– Čovjeku čija je kuća dignuta u zrak?

– Da.

– Samo trenutak.

Vratio se rekavši da će me primiti šef policije.

Nizak, snažan muškarac ustao i krene mi u susret.

– Čime vas mogu uslužiti gospodine...

– Adams, Clint Adams, gospodine.

– Sjednite, gospodine Adamse – ponudi mi šef. – Moje je ime John Ryder. Recite kako vam mogu pomoći? – Sjeli smo obojica. Nakon kraće šutnje Ryder nastavi. – Dolazite sa Zapada, zar ne?

Htio sam ga pitati odakle to zna, ali sam se na vrijeme sjetio revolvera.

– Stigao sam danas.

– A svrha vašeg dolaska? – upita on. – Moj mi je čovjek kazao da ste ovamo došli zbog Martelove kuće?

– Da. Jeste li vi zaduženi za istragu?

– Jesam. Martelovi pripadaju krugu najuglednijih građana New Orleansa. Osobno se brinem za taj slučaj.

– Pošto sam mnogo godina radio kao predstavnik zakona na Zapadu, u svakom gradu u koji dodem, običavam uspostaviti vezu s ljudima koji rade na strani zakona.

– Shvaćam – zamišljeno će čovjek gladeći brkove. – To je dobar običaj. Ipak, zašto vas zanimaju Martelovi?

– Jedan moj prijatelj me je zamolio da posjetim Paula Martela, kad je čuo da odlazim u New Orleans. Nemalo sam se iznenadio kad sam čuo da je Martelova kuća uništena.

– Svi smo mi bili iznenađeni tim nemilim događajem – izjavi šef ozbiljno.

– Je li netko ozlijeđen?

– Ne, jer je srećom najviše oštećen onaj dio kuće koji se najmanje koristio. Martelovi su bili kod kuće, ali u drugom dijelu ... Znae, kuća je bila vrlo velika. Jeste li je vidjeli?

– Ne, nisam.

– Trebali biste poći onamo.

– Znae li možda gdje se sada nalazi gospodin Martel?

Čovjek skupi obrve.

– Ne, nisam siguran gdje je. Znam da ima skrovište na rukavcu rijeke, ali bez dobroga vodiča opasno je zaći u taj močvarni kraj.

– Poznajete li možda dobrog vodiča?

– Toliko vam je stalo da pronađete Paula Martela? – upita on.

– Od prijatelja sam čuo da je Martel izuzetan čovjek.

– To je točno. Uz to ima divnu ženu. – Zastane na trenutak kao da se izgubio u mislima. – Recite mi, gospodine Adamse, u kome ste hotelu odsjeli?

– U hotelu „New Orleans“.

– Dobar izbor. Smijem li vidjeti vaš revolver, molim vas?

Oklijevao sam načas. Rijetko se odvajam od svog oružja, ali sam mu ga ipak pružio.

– Zanimljivo – reče šef policije okrećući revolver u ruci. – Izgleda kao kolt, a nije.

– U osnovi je kolt, ali s nekim mojim vlastitim izmjenama – objasnih mirno.

– Vidim – policajac zakima glavom. – Izvrstan je. – Pruži mi oružje. – Niste li vi čovjek kojega zovu Gunsmith? – upita iznenađivši me.

– Jesam – odvratim pomalo zbunjeno.

– Prepoznao sam vaše ime.

– Nisam vjerovao da se moje ime pročulo i ovdje.

– Iznenađeni ste, ali niste polaskani – bila je to više tvrdnja nego pitanje.

– Tako je. Samo sam iznenađen. On raširi ruke.

– Ipak, vaša se slava pročula i ovamo. Voljeli bismo da vaš revolver što više bude u koricama – reče sa smiješkom.

– Nadam se da je ovo prvi i posljednji put što sam ga iz njih izvadio za boravka u New Orleansu.

– Postoji način da u to budemo sigurno. – Čovjek ispruži ruku. – Ostavite ga ovdje.

– Ne – odvratim mirno – ne mogu.

– Zašto?

Ustao sam.

– Rekli ste da se moja slava pročula i ovamo. Siguran sam da vam je poznato da nisam samo žilav već i pravedan čovjek.

On se nasmije i povuče ruku. Ustane.

– Nisam mislio na to – prizna on – već na vašu vještinu s revolverom.

– Očito je tako – rekao sam mirno. – Posve sam svjestan činjenice da bez revolvera ne bih dugo ostao na životu.

– Oh, sumnjam da bi vam netko ovdje želio zlo, gospodine Adamse.

– Možda imate pravo, a možda i nemate – slegnuh ramenima. – Čovjek poput mene posvuda nailazi na neprijatelje.

– Dobro, gospodine Adamse. Pouzdat ću se u vašu samokontrolu.

– Možete li mi pomoći da nađem vodiča?

– Poslat ću nekoga u hotel – obeća on. – U međuvremenu uživajte u svemu što vam naš grad nudi. – Lukav osmijeh obasja njegovo lice. – Žene New Orleansa poznate su po svojoj ljepoti.

– Da – rekao sam misleći samo na jednu. – To sam već imao prilike ustanoviti.

VIII

Uskočio sam u prvu kočiju i dao Martelovu adresu, koju je čovjek prepoznao.

– Ostala je samo rupa u zemlji, prijatelju – reče mi okrenuvši glavu.

– Zanimaju me rupe u zemlji – otpovrnem mirno.

– Kako želite.

– Hvala.

– Pričekajte me – rekao sam vozaču kad je zaustavio kočiju.

Kuća je doista bila velika. To se vidjelo po njenim ostacima. Samo jedan ugao je još bio sačuvan, jamačno dio kuće u kojem je bio bračni par Martel kad je ostatak kuće dignut u zrak. U svakom slučaju, eksplozija je bila neobična. Stjecao se dojam da je onaj tko ju je izveo, želio sačuvati jedan dio kuće netaknutim.

Približio sam se ulazu koji je također bio sačuvan kad sam čuo kako se moja kočija udaljava ulicom.

– Hej – povikao sam u mrak.

– Kamo ćeš?

Bio sam siguran da me je vozač čuo, ali se nije osvrnuo. Stajao sam

razmišljajući o njegovu neobičnu postupku. Zašto je otišao ne čekavši da mu platim?

Odgovor je stigao ubrzo. Metak se zario u tlo samo nekoliko centimetara dalje od mojih nogu. Grozničavo sam razmišljao. Vozač me je primio ispred policijske stanice. Sve je to namješteno. Moram što prije odavde.

Prije no što je ispaljen drugi metak, izvukao sam kolt i krenuo prema jedinom mogućem zaklonu, ostatku Martelove kuće.

Čučnuo sam pokraj prozora izvirujuću i nastojeći odrediti odakle dolaze pucnjevi. Osamljen položaj kuće koji je za nju svojedobno predstavljao prednost, meni nije išao na ruku. Malo tko može čuti pucnjavu i moj se napadač jamačno na to oslanja.

Pretpostavljao sam da je samo jedan napadač, jer sva tri metka, koliko ih je dosad ispaljeno, potječu iz istog oružja.

Sjedio sam leđima okrenut zidu i razmišljao što da učinim. Soba je imala još tri zida, tako da postoji samo jedan ulaz, odnosno izlaz, osim prozora.

Prozor je posve razbijen te se u brzini moguće poslužiti njime kao izlazom. Sve ovisi o tome je li vani jedan napadač. Ako jest, navest ću ga da pripazi na srušeni zid sobe koji omogućava izlaz, a za to ću vrijeme pobjeći kroz prozor. No ako su vani dvojica, jedan će jamačno motriti i prozor i u tom bih slučaju morao izaći kroz prozor kao mrtvac, pomislih ne bez primjese crnog humora.

Zaokruživši pogledom po prostorijski otkrijem prevrnuti kauč i oveći jastuk na podu. Puzeći sam došao do njega u namjeri da ga bacim kroz prozor i ispitam s koje strane

dolaze pucnjevi. No kad sam zgrabivši ga rukom shvatio koliko je debeo i čvrst, odlučio sam ga upotrijebiti na drugi način.

Umjesto da ga bacim kroz prozor, koristit ću se njime kao štitom. Dakako, neke bi metke jastuk mogao zaustaviti a neke ne. Toga sam bio svjestan. Sve ovisi o kalibru napadačeva pištolja.

To ću ubrzo ustanoviti.

Skočit ću kroz prozor držeći jastuk kao štit, i s malo sreće mogao bih se domoći šumarka koji presijeca cesta. A na cesti bih bio donekle siguran. Možda bih bez metka mogao uskočiti u nekakvu kočiju.

IX

Revolver sam gurnuo u korice jer mi je meta bila nevidljiva, a s dvije ću ruke lakše moći pridržati jastuk. Čvrsto ga prislonih uz grudi ostavljajući samo noge nezaštićene. Duboko udahnuvši skočih kroz prozor.

Nepoznati zapuca prema srušenoj zidu. Prije nego što je shvatio grešku, ja sam se dočekao na noge i počeo trčati prema šumarku, štiteći se jastukom. Čula su se još dva pucnja od kojih je jedan pogodio jastuk. Potrčao sam još brže. Uslijedila su još četiri pucnja od kojih je jedan ponovo pogodio jastuk, ovoga ga puta samo okrznuvši.

Došavši do šumarka, bacio sam jastuk. Na trenutak sam se našao u iskušenju da pokušam odrediti položaj napadača, ali je razum nadvladao osjećaje.

Nastavio sam trčati. Više nije bilo pucnjeva. Napadač je jamačno odustao.

Izbivši na glavnu cestu ugledao sam kočiju što mi je dolazila u susret. Zaustavio sam je i uskočio na stražnje sjedalo.

– Kamo? – upita vozač.

– U hotel »New Orleans«.

X

– Jeste li se lijepo proveli, gospodine Adamse? – upita me službenik na recepciji.

– Jesam – odvratim kratko. – Mogu li dobiti bocu viskija u sobu?

– Dakako, gospodine – reče on uslužno. – S jednom ili dvije čaše?

– S jednom. Večeras pijem sam.

– Ah, šteta je u New Orleansu biti sam – reče službenik i povjerljivo dometne. – Ako želite, mogao bih vam poslati ...

– Hvala – prekinem ga odlučno – budem li se zaželio nečijeg društva, naći ću ga sam. Pošaljite mi samo bocu i čašu.

– Kako želite, gospodine. Mogu li još nešto uraditi za vas?

– Ne, hvala.

On me sumnjičavo pogleda.

– Možda biste željeli dati na čišćenje vaše odijelo? – reče nakon kraćeg oklijevanja.

Pogled mi nagoni klizne na hlače i kaput uprljane prašinom, a ruka poleti prema mjestu na kojem je bilo ušiveno pismo. Odahnuo sam kad sam napipao izbočinu.

– Gospodine? – službenik je još čekao moj odgovor.

– Kad momak donese viski, može uzeti moje odijelo, ali želim da mi ga ujutro donese.

– Bit će kako želite gospodine. Laku noć.

– Laku noć.

U sobi sam otparao podstavu kaputa i izvukao pismo. U večerašnjoj avanturi mogao sam lako izgubiti pismo a da to i ne opazim. Morat ću pronaći sigurnije mjesto za nj.

Nešto poslije otvorio sam bocu viskija, zaključivši da mi čaša nije ni potrebna, i prišao prozoru. Osvjetljen, grad se noću doimao još ljepšim i življim. Ta me misao podsjetiti da sam zahvaljujući pukoj sreći noćas ostao živ.

Netko je prilično dobro isplanirao napad na mene te večeri. Znao je da sam krenuo u policijsku stanicu, pa je namjestio kočiju u blizini da me čeka i odvede do mjesta dovoljno osamljenog i napuštenog da nitko ne čuje pucnjavu. Cijeli je plan zapravo propao zbog vozačeve brzopletosti. Njegove želje da što prije pobjegne s mjesta događaja. Svojim me je naglim odlaskom na vrijeme upozorio i time mi spasio život.

Da je ostao na mjestu, nepoznati bi me napadač pogodio u leđa i ubio.

Pucanj u leđa je jedini pucanj kojega se bojim. To će biti jedini način da me netko ubije, pomislim nagnuvši bocu s viskijem.

XI

Idućega sam jutra upravo doručkovao kad je šef Ryder ušao u blagovaonicu i zaputio se prema mome stolu.

– Dobro jutro, gospodine Adamse.

– Sjednite, šefe – rekao sam vedro. – Mogu li vas ponuditi kavom?

– Hvala, dobro bi mi došla jedna šalica.

– Da, kava razbudi čovjeka i dobro dode na početku dana.

– Hmm – šef pogladi brk. – Bit će bolje da vas i ja razbudim i kažem što mi leži na srcu.

– Samo izvolite.

– Čuo sam da je sinoć bilo pucnjave u blizini Martelove kuće. Zna li vi nešto o tome?

Konobar pride s kavom i razgovor na trenutak utihne.

– Da, šefe – rekao sam kad smo ostali sami. – Znam.

Nije vjerovao da ću reći istinu, pa je mojim priznanjem bio iskreno iznenađen.

– Zaista? – bilo je sve što je uspio reći.

– Da.

Zatim sam mu ispričao što se dogodilo ne izostavljajući ništa.

– Jeste li me namjeravali izvijestiti o tome? – upita.

– Hoćete reći jesam li namjeravao službeno prijaviti taj događaj?

– Da.

– Nisam. Nisam vidio napadača i ne bih ga nipošto mogao opisati.

– A kočijaša?

Slegnuo sam ramenima i otpio gutljaj kave prije nego što sam odgovorio.

– Sjeo sam na stražnje sjedalo i doviknuo mu adresu. Ne, ni njega nisam vidio.

– Jeste li pucali?

– Nisam.

– Bi li vam smetalo da pregledam vaš revolver?

– Nipošto – odgovorio sam i uspravio se u namjeri da ga izvadim. No šef Ryder podigne ruku i nasmiješi se.

– Nije potrebno, gospodine Adamse – reče. – Vjerujem vam.

– Hvala.

– Usput rečeno – nastavi on nehajno – čini mi se da sam vam našao vodiča.

– Oh, a koga?

– Vidjet ćete. Doći će danas u hotel da se s vama dogovori.

– U koje doba dana?

On odmahne glavom.

– U neko doba dana – reče neodređeno.

– Ali ja neću cijelo vrijeme biti u hotelu...

– Izlazite nekamo? – upita on.

– Pitate li to iz puke radoznalosti ili dužnosti?

– Recimo, zbog oba razloga – odvrati on sa smiješkom.

– Moram poslati brzojav.

– Shvaćam. – Ispio je do kraja kavu i ustao. – Hvala na kavi.

– Nema na čemu – odvratim uljudno. Iznenada mi na um padne jedno pitanje. Izgovorio sam ga prije nego što sam dvaput promislilo. – Šefe Ryceru, poznajete li možda nekoga tko se zove Michelle Bouchet?

Šutio je neko vrijeme zamišljeno trljajući bradu.

– Bouchet, Bouchet – ponavljao je prezime. – Ne, čini mi se da ne znam. Je li vam to prijateljica?

– To je osoba koju sam upoznao na brodu – rekao sam iskreno.

– Ah, zasigurno biste je željeli vidjeti ponovo, a ne možete je pronaći. Tajanstvena gospođa – izjavi mali policajac dramatično raširivši ruke.

– Čini se da je tako – potvrdio sam.

– Žao mi je što vam ne mogu pomoći, no nadam se da ćete zato biti zadovoljni s vodičem.

– Sigurno sam da hoću, šefe. Još jednom hvala na pomoći.

– Uvijek se trudimo da ugodimo gostu našega grada – reče on ponosno se ispršivši. – Želim vam ugodan dan. Oh, obavijestite me, molim vas, kad budete namjeravali napustiti naš grad.

– Zašto? – upitao sam sumnjičavo.

– Jednostavno volim znati tko dolazi i odlazi iz New Orleansa, gospodine Adamse – objasni mirno. – Javit ćete mi, zar ne?

– Hoću – obećao sam.

Okrenuvši se na peti, Ryder izmaršira iz blagovaonice uspravan poput šipke dijeleći usput ljubazne pozdrave.

Očito je da taj čovjek uživa poseban ugled i poštovanje u gradu, a čini se da je i u svome poslu dobar. Ta zar nije odmah uspio saznati za noćasnju pucnjavu.

A koliko je meni poznato, na mjestu okršaja bili smo samo napadač i ja.

XII

Odabравši treću kočiju u nizu ispred hotela, zamolih kočijaša da me odveze u telegrafski ured. Moram poslati Fentonu poruku, da kako ne koristeći se njegovim imenom. Veći dio noći proveo sam razmišljajući kako da je sročim da Fentonu bude jasna a drugima ne.

Zamolio sam kočijaša da me čeka i gurnuo mu jedan dolar u ruku.

U uredu sam uzeo papir i olovku i napisao brzojav:

**RODAK SE ODSELIO STOP
POKUŠAT ĆU GA PRONAĆI I PRE-
NIJETI MU TVOJE NAJBOLJE ŽE-
LJE STOP JAVIT ĆU TI KAD GA
NADEM**

Naslovio sam ga na »ujaka« i potpisao svojim inicijalima C. A.

– Hoćete li čekati odgovor? – upita me činovnik za šalterom.

– Neće biti potrebno – odvratim ljubazno. – Ako odgovor stigne, pošaljite mi ga u hotel »New Orleans«.

Na povratku odlučih svratiti do konjušnice i obići svoga Dukea.

– Kako si, veliki dječake? – tepao sam nježno mu trljajući nozdrve. – Postupaju li s tobom lijepo?

– Gospodine? – trgnem se na zvuk konjušareva glasa.

– Molim?

– Je li vaš konj brz? Čovjeku je moglo biti nešto manje od deset godina. Visok, košcat s brkovima.

– Poput vjetra – odvratio sam ne bez ponosa.

– Je li ikad sudjelovao u trkama? – opazivši moj zbunjeni pogled, momak nastavi. – Objasnit ću vam, gospodine. – Iz džepa izvuče presavijeni komad papira. Kad ga je raširio ustanovih da je riječ o oglasu. – New Orleans Mile, tradicionalna konjska trka grada – čitao je momak glasno. – Staza je kružna i izuzetno teška. Nagrada pobjedniku je tisuću dolara a prijave za natjecanje primaju se do večeras, jer se trka održava sutra.

– Zanimljivo – promrmlijao sam.

– Prije trke padaju oklade – nastavi čovjek ponovo složivši oglas. – Upravo tražim konja na kojeg ću uložiti svoj novac.

– Mislite da bih trebao prijaviti Dukea?

– Svakako. Siguran sam da bi dobio trku, a ja dobro uložio novac – poviče oduševljeno.

– Koliko konja sudjeluje u trci?

– Dvanaestak. Jedan je konj osobito dobar. Tri godine uzastopce osvaja prvo mjesto – reče. – To je krasan ridan, a zove se Michellin Plesač.

To ime, a i činjenica da je Dukeu potrebna vježba, naveli su me da odlučim prijaviti učešće u trci.

Osim toga, ni tisuću dolara nije mala nagrada.

– Kako se zoveš, mladiću?

– Jim, gospodine. Jim Beam.

– Dobro, Jime. Pobrini se da moj konj bude upisan među natjecatelje, hoćeš li?

– Svakako – prihvati mladić oduševljeno i požuri prema izlazu.

– Čekaj – zaustavio sam ga. – Uzmi ovaj novac i ulož ga u moje ime na Dukea.

– Dobro, gospodine. Uradit ću tako.

– Koliko je dobar taj ridan?

– Veoma dobar.

– To znači da će se većina kladiti na njega – promrmlijam zadovoljno – a to nama daje prednost, zar ne?

Mladić se nasmije.

– Tako je gospodine.

– Kad već govorimo o ridanu – rekao sam izlazeći – tko je njegov vlasnik?

– Gospodin Martel – odvrati mladić. – Gospodin Paul Martel.

XIII

Vraćajući se u hotel razmišljao sam o onome što sam čuo od mladoga konjušara. Možda na kraju ipak neću morati ići u močvaru, pomislim obuzet nadom. Ako je trka takav događaj, a Martelov konj je tri godine uzastopce bio pobjednik, vjerojatno će se on pojaviti na hipodromu.

Time bi moj posao bio završen, a ja bih mogao potražiti Michelle. Dakako, čim bih izvršio svoj zadatak i prestao pomagati Martelu, morao bih nastaviti živjeti o svome trošku.

Još nisam odlučio što ću uraditi kad predam pismo. Mnogo će ovi-

siti o Martelu, bolje reći o dojmu što ga on bude ostavio na mene kad ga upoznam. •

Čim sam zakoračio u hotelsko predvorje, recepcionar mi počne mahati.

– Gospodine Adamse!

– Što se dogodilo? – upitam mirno približavajući se pultu.

– Jedna vas osoba čeka!

Na licu mu se jasno zrcalio prezir prema toj osobi ma tko ona bila.

– Gdje?

– U malome salonu – odvрати čovjek pokazavši na vrata što vode u malu udobno namještenu prostoriju što graniči s blagovaonicom.

– Je li me tražio po imenu?

– Tražila – ispravi me službenik. – Ona, gospodine. Da, po imenu. Molim vas, gospodine... – Čini se da mu je ponestalo riječi.

– Ne brinite – odvratim odlučivši skratiti jadniku muke. – Po-vest ću je u svoju sobu pa ćemo tamo razgovarati.

– Hvala vam, gospodine – bilo je očito da mu je laknulo. Žena koja me čeka jamačno nije dobrodošla gošća u ovome hotelu, te mi je razumljiva zabrinutost maloga službenika.

– Budite bez brige – ponovim još jednom pitajući se tko bi mogla biti moja nepoznata gošća. Jedina žena iz Orleansa koju poznajem je Michelle Bouchet, a nikome ne bi mogla smetati njezina prisutnost u salonu, ako ne iz brige da je prostorija previše neugledan okvir njezinoj ljepoti. Obuzet sve većom radoznalošću koraćao sam prema salonu u želji da što prije doznam tko je uznemirio hotelskoga činovnika.

Odmah sam je uočio. U početku sam vidio samo gomilu stare

prljave odjeće na jednome kauču, a zatim sam opazio da se ispod te odjeće nešto pokreće.

– Ja sam Clint Adams. Čuo sam da me tražite?

– Tako je – čuo sam mukli glas, a kad je hrpa odjeće ustala s teškom sam mukom pod njom razaznao obrise žene.

– Šef Ryder mi je rekao da trebaš vodiča kroz močvaru – nastavi ona.

– Da, možda trebam. Možemo li poći u moju sobu da se ondje dogovorimo? – zamolim uljudno.

Ona me sumnjičavo pogleda.

– Dobro – reče napokon. – Doimate se kao pristojan momak, a meni idu na živce svi ovi uglađeni kicoši koji bulje u mene.

Osjećao sam na leđima mnoge znatiželjne poglede dok smo se uspinjali stubama.

– Čini se da se hotelskome čovjeku ne sviđa moj miris – žena će prezirno.

Mislio sam isto što i činovnik. Oko žene se širio neugodan miris, ali ja nisam imao izbora. Uveo sam je u svoju sobu i pažljivo zatvorio vrata.

– Gospodice ...

– Zovite me Andy, samo Andy – reče ona.

– Andy?

– Tako je.

– Andy, morate priznati da ne mirišite poput proljetnoga cvijeta.

– Ni vi – otpovrne ona drsko – ali ja se ne žalim.

– Zašto se tako odijevate? – nastavio sam dobrodušno.

– Kako?

– Pa ... tako!

Moram priznati da me ova žena zbunila.

– Ovako? – upita zagledavši se u krpe što su visile na njoj. – Jed-

nostavno ne polažem mnogo na svoju vanjštinu – reče nemarno.

– Ako me budete voditi do rijeke, morat ćete se barem okupati i kupiti čistu odjeću prije puta.

– Zašto? – začudi se ona. – To je močvara, mon ami, a ne plesna sala. I ja i odjeća bismo se ionako ponovo zaprljali.

– Dobro, Andy – rekao sam pomirljivo zaključivši da je uputnije prijeći na drugu temu. – Što te navodi na pomisao da sebe smatraš vodičem kroz močvaru?

– Ondje sam rođena – reče ona. – Doduše, odavno sam izgubila svoj francuski akcent jer sam ovdje dugo.

Pokušao sam u mislima skinuti s nje prijavštinu i načas preda mnom iskrasne lice dvadesetogodišnjakinje koje nije bilo ružno.

– Hoćemo li sklopiti posao ili nećemo? – čuo sam njezin nestrpljivi glas.

– Koliko tražiš za svoju uslugu?

– Čini se da si pošten čovjek. Plati ono što smatraš da trebaš.

– Dobro, ali kupanje i čista odjeća su uvjet za ovaj posao.

– Ti ćeš kupiti odjeću? – upita ona.

– Da, ja ću je platiti.

– Kada želiš poći?

– Prekosutra, bude li to još potrebno.

– Što to znači? – upita ona pozdrivo.

– Znaš li koga tražim? – pitao sam umjesto da odgovorim.

– Ne.

– Paula Martela. Znaš li gdje se nalazi njegovo skrovište?

– Znam, vrlo je daleko.

Objasnio sam joj zatim da sljedećeg dana sudjelujem u trci i da ću tada možda sresti Paula Martela, što znači da neću morati krenuti u močvaru.

– Platit ću ti za čekanje – rekao sam velikodušno.

– Da, dobro – rekla je ravnodušno nimalo zabrinuta zbog novca. – Slušaj, imaš li doista konja koji se može mjeriti s Martelovim?

Oči joj zaiskre od uzbuđenja.

– Nisam vidio njegova – odvratio sam – ali dosad još nisam ni vidio ni čuo za četveronošca koji bi bio brži od moga Dukea.

– Zaista? Možda bi se onda vrijedilo na nj kladiti? – upita ona.

– Možda. Vidjet ćemo se sutra?

– Na trci – potvrdi ona. – Tamo mi možeš reći namjeravaš li poći u močvaru ili ne.

Zaputi se prema vratima, ali je ja zadržah.

– Čekaj, Andy – iz džepa izvucem svežanj novčanica i gurnem joj u ruke. – Za odjeću i kupanje.

– Oh, da – progunda ona.

– Nemoj se usuditi potrošiti ga na kladionici – rekao sam s prizvukom blage prijetnje u glasu.

Ona me je na trenutak šutke promatrala.

– Nova odjeća i kupanje za visokog zgodnog muškarca – promrmlja i izide.

Odmah sam otvorio prozor da odagnam neugodan miris. Ta je žena prilično samouvjerena unatoč neuglednoj vanjstini. Svida mi se ta njezina sigurnost. Pitam se kako će izgledati čista i u novoj odjeći.

Nekoliko sam se trenutaka bavio mišlju da sidem u bar i popijem viski, ali ubrzo odbacim tu zamisao. Nije društvo uglađenih građana New Orleansa prikladno za mene. Istina, barmen je prema meni bio ljubezan, ali unatoč tome u njegovim očima nisam ništa bolji od moje nove prijateljice Andy.

Premda sam rođen na Istoku, odrastao sam na Zapadu i tako se i vladam. Bit će bolje da izađem iz hotela i potražim salun u koji zalaze jednostavniji ljudi.

Odabrao sam ovoga puta posljednju kočiju u nizu ispred hotela i upitao kočijaša zna li za kakav salun.

Neko me je vrijeme zamišljeno promatrao.

– Vi ste sa Zapada? – upita napokon. Potvrdim glavom. – Tražite li i dobru igru?

– Zašto ne? – uzvratim veselo.

– Ulazi, kauboju – vikne on. – Vozim vas kući.

– Kako se zove to mjesto?

– Abilene – reče zategavši uzde.

– Ne zvuči loše – rekao sam zavalivši se u sjedalu.

XIV

Salun je baš odgovarao mome ukusu, premda mu je ime prizivalo u sjećanje užasne događaje što su se u Abileneu zbili u jesen 1872.

Imao sam nejasan osjećaj da je vlasnik saluna na neki način povezan s Abileneom.

Prišao sam baru i naručio viski.

– Izvoli, prijatelju – barmen me znatiželjno pogleda. – Čini se kao da pripadaš baš ovamo.

– Tako mi je rečeno – odvratim suho.

– Da, građani New Orleansa nemaju dlake na jeziku, ha, ha – nasmije se grleno. – Uvijek kažu ono što misle.

– Odakle si ti? – upitam.

– Rođen sam ovdje – reče on – ali sam uvijek želio poći na Zapad. – Nemoćno raširi ruke. – Ovo ovdje vezuje me na neki način.

– Ti si vlasnik saluna?

– Jesam.

– Neobično me podsjeća na salun Alamo u Abileneu – rekao sam.

Na licu mu se pojavi izražaj oduševljenja, a usne mu se razvuku u osmijeh otkrivajući red žućkastih zubi.

– Vidio sam slike – reče uzbuđeno me promatrajući. – Jesi li ti 1872. bio u Abileneu?

– Jesam – odgovorim kratko.

– Zaista? – upita sjajnih očiju.

– Jesi li vidio Billa Hickoka?

– Jesam. – Ne samo da sam ga vidio, nego smo bili prijatelji, a i poslije kad je postao savezni šerif. No onda, a ni od onda, stvari se nisu razvijale najbolje za Billa. Istina, legenda o njemu još je živa, ali on se promijenio. Ako je ikada i nalikovao čovjeku iz legende, pomislim tmurno. Bill je mnogo pridonio stvaranju mita o samome sebi, jer je volio lagati ili bolje reći pretjerivati kad su posrijedi njegove avanture.

– Je li onako brz kao što kažu?

– Brži – odvratim suho.

Takav je odgovor čovjek želio čuti, a on je možda i točan. Nitko nije tako brz kao Hickok iz legende, ali nitko nije ni brži od živoga Hickoka.

Na žalost, razum ne ide zajedno s brzinom.

Barmen mi natoči još jedan viski na račun kuće. Da sam mu pričao o Hickoku, točio bi mi cijelu noć, ali nisam zato došao ovamo.

– Rado bih zaigrao partiju karata – rekao sam upitno pogledavši vlasnika saluna.

– Čovjek upre prst prema jednome stolu u kutu prostorije.

– Ona četvorica čekaju petoga da mogu početi. Ako želiš, povest ću te k njima.

– Momci, ovaj gospodin bi rado zaigrao partiju karata – reče prišavši četvorici u kutu.

– Privucite stolac, gospodine – obrati mi se jedan od četvorice.

– Bi li vas smetalo da uzmem vaš? – on me oštro pogleda kao da želi provjeriti šalim li se, i ja žurno objasnim. – Više volim sjediti leđima okrenut zidu.

Čovjek pogleda svoje prijatelje, a usne mu se razvuku u osmijeh.

– Čini mi se da naš novi prijatelj ozbiljno shvaća ime saluna – bilo je očito da se zabavlja na moj račun. Ipak ustane. – Evo, samo sjednite uza zid – reče i sva četvorica prasnuše u smijeh.

– Hvala – rekao sam hladno i sjeo.

– Ti dijeli karte, Lone – obrati se čovjek koji mi je ustupio mjesto svome bradatome drugu. – Igramo poker – reče okrenuvši se prema meni.

Poslije sam saznao da su sva četvorica došla sa Zapada. Čovjek koji mi je ustupio mjesto zove se Deke Mason. Onaj koji je prvi dijelio karte Lon Carter. Preostala dvojica su braća, Bill i Ben Fletcher. Za razliku od Cartera i Masona koji su blizu četrdesetoj, oni su jedva prevalili dvadesetu.

Prvih smo pola sata šutke igrali za prilično niske uloge. Ja sam dobivao.

– Kako bi bilo da malo povisimo uloge, momci? – preloži Deke Mason.

Ostali se složiše, no ja sam oklijevao.

– Što je, kauboju? – upita Mason lijeno otežući riječi – Bojiš se visokog uloga? Ako sam dobro čuo, rekao si vlasniku da si bio u Abileneu ... s Billom Hickokom?

– Tako je – potvrdim.

– Ako je tako, hajde da malo povisimo uloge.

– Slažem se – odgovorih mirno – ali prije toga bih želio izmijeniti neka pravila.

– Da? – Mason skupi obrve. – Koja?

– U prvome redu – nastavim mirno – želio bih da me ubuduće pustite da sam pobijedim.

– Što to znači? – upita jedan od braće Fletcher.

– Čini mi se da gospodin zid iza leđa želi reći da jedan od nas vara – objasni Mason.

– To nije istina – rekao sam oštro.

– A što onda želite reći? – upita Mason pomalo zbunjeno.

Prešao sam pogledom preko svih njih.

– Mislim da varate sva četvorica.

Trojica se ukoče, a Mason prasne u smijeh.

– Čudna primjedba od čovjeka koji dobiva.

– Da, dobivam sada – rekao sam mirno – ali kada povećamo uloge, sreća će mi okrenuti leđa. Ogulit ćete me.

– Jesi li ti ozbiljan?

– Mrtav ozbiljan.

– Ili možda samo mrtav – primemene Lon Carter značajno pogledavši Masona kojega su očito svi slušali. Ako on potegne pištolj, ostali će se povesti za njegovim primjerom.

– Masone – rekao sam kroza zube – ako bilo koji od tvojih momaka potegne, ja ću najprije ubiti tebe.

– Je li to prijetnja? – Mason podigne obrve. – Doimaš se prilično sigurnim u svoju vještinu.

– Dovoljno siguran da znam da odavde nećeš izaći živ izbije li pucnjava – protisnuh zajedljivo.

Mason je netremice zurio u moje lice.

– Kako se zoveš, prijatelju? Trebao bih znati ime čovjeka kojega namjeravam lišiti života.

– Onda ti moje nije potrebno – odrezah oštro.

– Pa dobro, čak ako sam ja taj koji je osuđen na smrt, – reče on popustljivo, očito se zabavljajući udovolji mojoj posljednjoj želji. Želim znati tvoje ime.

– Clint Adams – rekao sam napokon.

Za stolom zavlada mrtva tišina. Prvi se snašao Lon Carter.

– Nebesa, Deke, on je ... – promuca uplašeno promatrajući svoga prijatelja.

– Znam – prekine ga ovaj ne skidajući pogleda s moga lica. – Znam tko je. – I protiv volje obližne suhe usne, a lice mu problijedi. – Gunsmith – izusti muklo.

– Dobro – rekao sam odlučno. – Ispunio sam ti posljednju želju. A sada ispunite i vi meni moju – zaokružim pogledom po njima. – Nisu me pitali koja je to želja, ali ja sam mirno nastavio. – Ustanite i izađite odavde.

Izmijenjali su poglede. Bilo je očito da konačnu odluku mora donijeti Mason. Njegova tri druga su ga promatrala s napetim iščekivanjem.

– Držim da bi bilo bolje da donesete vlastite odluke o tome želite li živjeti ili ne – rekao sam obraćajući se isključivo zbunjenoj trojici.

Oni ponovo izmijene poglede, dok je Mason i dalje zurio u mene, sakupljajući, pretpostavljam, hrabrost da potegne pištolj.

Opazivši da se njegova tri druga spremaju ustati, pokuša spasiti svoj obraz. Odgurne stolac i odlučno ustane.

– Srest ćemo se mi još, gospodine Gunsmith – dobaci s prizvukom prijetnje u glasu.

– Hvala na darovima – rekao sam dodirnuvši novac koji sam dobio na pokeru.

Mason se natraške povlačio prema izlazu, a prijatelji su ga pratili u stopu.

– Što se dogodilo? – upita vlasnik saluna. – Zašto su tako navratnanos otišli?

– Reci mi, prijatelju – upitam ga umjesto odgovora – čekaju li oni uvijek ovdje petoga za igru?

Čovjek se zamisli.

– Čini mi se da je tako – promrmlja zamišljeno.

– Koristili su vaš salun da varaju vaše goste – rekao sam mirno.

– Prokletstvo – promrsi vlasnik – trebao bih vam zahvaliti.

– Nisam siguran – rekao sam sa smiješkom – zbog mene ste izgubili četiri vjerne mušterije.

– Ne trebam novac takvih ljudi – odvрати čovjek odlučno. – No možete li mi nešto objasniti.

Kimnem glavom.

– Njih su bila četvorica, a vi sami – nastavi on. – Zašto su uzmakli? Niste čak ni revolver potegli?

Skupio sam novac i gurnuo ga u džep, a zatim ustao.

– Dajte mi još jedno piće, pa ću vam reći.

Pošli smo do šanka i on natoči dvije čaše viskija. Kucnuso se. Ja sam ispio u jednom dahu i uputio se prema vratima.

– Što si uradio? – dobaci on za mnomo podsjetivši me da mu dugujem odgovor.

– Rekao sam im da sam Bill Hickok.

Sa zadovoljnim smiješkom na licu vraćao sam se u hotel. Pošlo mi je za rukom da usrećim vlasnika saluna. Pričat će svima da je Bill Hickok otjerao četvoricu varalica iz njegova saluna, i da nije ni potegao revolver, a nikada neće biti siguran govori li istinu ili ne.

XV

Jim Beam me je čekao u predvorju hotela.

— Prijavio sam vas za trku — lice mu je sjalo. — I predbilježio dvjesta dolara za kladionicu.

— A sebe?

— Bez brige — nasmija se mladić. — Pobrinuo sam se i za sebe.

Izračunao sam na brzinu da bih osvajanjem prvoga mjesta trebao dobiti dvije tisuće dolara na kladionici i još tisuću dolara nagrade. Nije loše, pomislim zadovoljno.

— Sutra ujutro trebate biti na stazi. Tamo ćete dobiti broj.

— Gdje je staza?

— Na sjeveru između grada i početka močvare.

— Dobro, Jime, hvala ti.

— Hvala vama — odvrati mladić. — Zahvaljujući vama zaradit ću sutra dosta novca.

Hvala ti na povjerenju.

— Dobro poznajem konje, gospodine Adamse. Takva kakav je vaš Duke nikada još nisam vidio.

— Dat ćemo sve od sebe da ne iznevjerimo tvoja očekivanja — rekao sam srdačno ga potapšavši po ramenu.

— Vidjet ćemo se sutra, gospodine Adamse. Moram se vratiti u staju i pobrinuti za Dukeovu prehranu.

Dok sam se uspinjao stubama osjećao sam na leđima sumnjičav

* pogled hotelskog činovnika. Mogu misliti što se vrzmalo u njegovoj glavi sada kada me je vidio u društvu običnoga konjušara.

U sobi sam provjerio nalazi li se pismo na svome mjestu, potiskujući ponovo poriv da ga otvorim i pročitam. Ono ionako ne sadrži potpunu informaciju o mjestu na kojem se nalazi zlato.

Misli mi ponovo zaokupi ličnost Paula Martela. Očito je da je južnjak, ali je voljan pomoći Sjeveru.

Nije čudno što su mu kuću digli u zrak. Ako se sutra zaista pojavi na trci, morat ću malo pripaziti da ga netko ne ubije pred mojim nosom.

XVI

Činilo se da se cijeli grad sakupio na mjestu na kojem se održava tradicionalna trka Ne Orleans Mile. Staza je ovalnog a ne okrugla oblika, a treba je prijeći dvaput da bi se prešlo oko dva kilometra.

Jim Beam me je čekao kraj Dukeova odjeljka.

— Prošetat ću se malo uokolo da vidim suparnike, Jime.

— Duke nema suparnika — izjavi mladić nježno milujući konja.

Bio sam zapanjen činjenicom da mu Duke dopušta da ga dira. Obično samo ja imam tu povlasticu. Jim je uistinu vješt, pomislim zadovoljno.

Ubrzo sam ugledao Michellina Plesača.

— Pravi ljepotan — promrmljao sam, a izvrsno odjeven konjušar ne stariji od dvadeset godina mi zahvali sa smiješkom.

Konj je bio velik, premda ne kao moj Duke.

— Koliko mu je godina? — upitam mladića.

– Šest – odvrati ovaj.
Znači, godinu dana mladi od Dukea.

– Je li njegov vlasnik ovdje? – pitao sam dalje. – Rado bih mu poželio sreću.

– Gospodin Martel nije mogao doći – reče mladić. – Ali sreću možete poželjeti meni – obijestan osmijeh zaigra oko punih usana. Sada se doimao zrelijim nego prije.

– Kako to?

– Ja ću jahati konja.

– Jeste li ga jahali i prije?

– Jesam – drsko me pogleda a glas mu poprimi arogantan prizvuk. – Posljednje tri godine osvaja sam prvo mjesto.

– Nadam se da ove godine nećeš. Za to ću se ja pobrinuti.

– Zar i vaš konj sudjeluje u trci, gospodine? – njegova pretjerana uljudnost počela mi je ići na živce.

– Ne sudjeluje samo konj već i ja – ispravim ga oštro.

– Oh – mladić obori pogled. – A koji je vaš konj?

– Onaj krupni vranac – rekao sam pokazavši rukom prema Dukeu. – Ime mu je Duke.

– Duke? – ponovi mladić kao da se zabavlja. – Čudno ime. – Iskrivi vrat da bolje pogleda konja. – Izgleda prilično nespretno, zar ne?

Nisam se obazirao na njegovu bezobraznu opasku. Pomilovao sam ridana po vratu.

– Sretno, momče – šapnem.

Osjetim kako se momak ukočio, kao da je pomislio da sam se obratio njemu.

Bez riječi se okrenem i uputim prema Dukeu.

– Dobili ste broj, gospodine Adamse – reče Jim pružajući mi komad tkanine na kojoj je crnom bojom bio utisnut broj.

– Hoćeš li mi ga, molim te, pričvrstiti na grudi – zamolim Jima. – I još nešto – mladić me upitno pogleda. – Molim te da me zoveš Clint.

– Dobro, Clinte. – Vješto mi pričvrsti broj. – Što misliš o njemu?

– Kome? Konju ili jahaču?

– Obojici – nasmija se mladić.

– Konj je divna životinja. Pravi ljepotan – rekao sam iskreno.

– Slažem se. Brz je i ima sjajno držanje. Pravi pobjednik – reče Jim.

– Siguran sam da će trka biti zanimljiva – rekao sam znajući da Duke rado trči i da ne voli vidjeti nikoga ispred sebe.

– Što kažeš za jahača? – nastavi Jim.

– Malo je ohol.

– Dosta, rekao bih – ispravi me on.

– Mislio sam da se brine o konju.

– Tako je i bilo. Paul Martel, mu je, međutim, dao priliku da se покаže kao jahač. Dobio je utrku i otada se pravi važan.

– Čini mi se da i on ima neke veze s mojim sudjelovanjem u ovoj trci – rekao sam lukavo promatrajući mladića.

On se zarumeni.

– Imaš pravo, Clinte. Čim sam ugledao Dukea, znao sam da jedino on može izbrisati taj samozadovoljni izražaj s lica Joeya Reverea – prizna pokunjeno.

– A to je ime jahača?

– Da.

– Trudit ćemo se da udovoljimo tvojoj želji – rekao sam toplo, stisnuvši mu ruku.

Ubrzo smo čuli znak da jahači trebaju biti na startu. Poredali smo se prema brojevima uz napeto uže

i koje će za koji čas biti spuštene. Michellin Plesač nosio je broj četiri.

Pitao sam Jima kako Revere jaše.

– Dobio je trku tri puta – rekao je mladić. – Prošle je godine odmah izbio na čelo i tamo ostao sve do kraja. Prethodne dvije godine jahao je opreznije i tek pri kraju pretekao ostale.

Već sam bio odlučio da ću pustiti svoje suparnike da daju tempo trci. Neka pokažu što znaju, a Duke i ja ćemo se držati zlatne sredine. Tek pri kraju, a to je moguće samo ako je konj tako dobar kao Duke, podbrusit ćemo pete i izbiti na čelo.

Dvanaest jahača stalo je u jedan red spremno za početak trke, a gomila je vikala sve jače i jače napeto iščekujući pucanj koji će označiti početak.

Ridan je poput metka izletio na stazu grabeći prostor ispred sebe i odvojivši se od drugoga konja za cijelih pet dužina za samo nekoliko sekundi. Duke je bio četvrti.

Prvi kilometar se nisam brinuo. Lako smo savladali konje ispred nas i izbiti na drugo mjesto bez imalo teškoća, ali zlatni je konj još bio za pet dužina u prednosti.

Duke je trčao s lakoćom, ali činilo mi se da se oni Michellin Plesač nije naprezao. Ostalo je još oko pola kilometra a Duke se približio Plesaču samo za jednu dužinu.

Tada sam počeo brinuti. Doduše, samo malo.

Zatim smo se našli pred zadnjom četvrtinom kruga. Osjetih malu promjenu u Dukeu, kao da je shvatio da se mora prilagoditi suparniku. Iznenada je poletio munjevito poput vjetra proždirući razmak između nas i zlatnoga ridana

Krajičkom oka opazim kako nas Revere promatra, okrenuvši glavu prema unatrag, ali dok je zapanjeni jahač shvatio što se događa, mi smo već proletjeli pokraj njega i prošli cilj pet dužina ispred Michellina Plesača.

Jim Beam je skakao ispred nas uzbuđeno plješčući rukama. Dobio je novac na kladionici, a ujedno zadao udarac Revereu koji nas je mrko promatrao.

– Već tri godine čekam ovaj dan – rekao je oduševljeno mi tresući ruku. – Čestitam. Počeo sam se brinuti kad ste prolazili drugu polovinu posljednjega kruga, a zatim se zbila čudna promjena. Duke kao da je dobio krita. Letjeli ste zrakom te sam imao dojam da Revere stoji na mjestu u usporedbi s vama.

XVII

Zamolio sam zatim Jima da se pobrine o Dukeu i da poslije dođe u moju hotelsku sobu.

Zatim sam pošao potražiti Revereu. Upravo je skidao sedlo s ridana.

– Plesač je odličan konj, Revere – rekao sam blago. Mladić se okrene. Kad me je prepoznao, ošine me pogledom i vrati se svome poslu.

– Imali ste sreću – reče kiselo.
– Da sam vas vidio ranije, ne biste me prešli.

To me je razbjesnilo.

– Zašto ne priznaš da si pobijeđen? – rekao sam grubo. – Ni za pet krugova nas ne bi stigao dok smo jurili onakvom brzinom.

Uputi mi još jedan neprijateljski pogled.

– Reći ću to gospodinu Martelu
– izusti s prizvukom prijetnje u glasu.

– Želio bih da mu još nešto kažeš.

– A što to?

– Reci mu da ga želim vidjeti.

Mladić odmahne glavom.

– Gazda se odnedavna krije...

– Nije ni čudno, uzme li se u obzir što mu se dogodilo s kućom

– rekao sam prekinuvši ga odlučno. – Došao sam ovamo samo zato da se s njim sastanem. Vrlo je važno, zato te molim da mu kažeš...

– Nije važno što ću mu ja reći

– prekine me mladić – ali on ne želi vidjeti nikoga.

Obuzdavajući srdžbu mirno sam nastavio:

– Reci mu samo da me je poslao ujak. Zovem se...

– On nema ujaka – odbrusi momak i okrene mi leđa.

U dva koraka sam ga sustigao i zgrabio za ruku.

– Slušaj me ti, mali drzniče – protisnuh srdito kroza zube. – Bit će bolje da prestaneš prkositi i da me dobro saslušаш i upamtiš poruku koju ćeš prenijeti svoje gazdi.

Ponovio sam da me je poslao ujak, jer je to tajni naziv za Fentona.

– Zovem se Clint Adams i imam jedan paketić za Martela. Unajmio sam vodiča, pa ću se sutra uputiti u močvaru da se s njima nadem. Jesi li upamtio?

Revere me je srdito promatrao.

– Jesam – protisne napokon.

Okrenuo sam se kad začuh njegovu posljednju primjedu.

– Pazi na močvaru!

Još sam jednu osobu želio potražiti prije povratka u hotel. Andy. Morao sam joj reći da sutra krećemo.

Dakako, pogriješio sam što sam pogledom tražio onu istu osobu koju sam upoznao prethodnoga dana, a takva više nije postojala. To sam ubrzo otkrio kad mi je Andy prišla.

– Hej, Adamse – čuo sam kako me netko zove. Okrenem se i opazim mladu djevojku u hlačama kako mi prilazi. Prepoznao sam je tek kad mi je prišla posve blizu.

Sjajna kovrčasta kosa plamene boje uokvirivala je sitno lice, oprano i umiveno, gotovo lijepo. Vitko, skladno građeno tijelo još je više dolazilo do izražaja u hlačama i ljupkoj košulji kratkih rukava koja je otkrivala njene oble mišice i jedre grudi.

S nevjericom sam zurio u malu priliku pred sobom. Ni u najsmjelijim se snovima nisam mogao nadati ovakvu preobražaju.

– Andy? – promucah plašljivo.

– A što misliš tko sam? – odvratila ona podsmješljivo.

– Sjajno izgledaš. Do vraga – promrsim gotovo ljutito – zašto nisi uvijek tako čista i lijepa?

– Zato da muškarcima ne bi svakojake misli pale na um – odvratila ona ljupko nakrivivši glavu. – Nadam se da ti nisi poput ostalih? – upita promatrajući me podrugljivo ispod spuštenih trepavica.

– Ne, nisam – žurno ću ja.

Čak i u muškoj dječjačkoj odjeći doimala se suviše privlačno da bi čovjeka ostavila hladnim. Ipak, podsjetio sam se na svoj zadatak.

– Zaradila sam priličnu svotu zahvaljujući tebi.

– Hoćeš reći, mome konju, Andy – ispravih je skromno.

– Dobro si razumio što sam rekla – odreže ona.

Toj se djevojci čovjek nije mogao suprotstaviti.

– Kada polazimo? – upita me poslovno.

– Sutra ujutro – rekao sam. – Rano. Možeš li pribaviti hranu koja će nam biti potrebna, a i sve ostalo za logorovanje?

– Svakako.

– A što je s konjem? Hoće li mi Duke biti potreban?

Ona prasne u smijeh.

– Neće tamo kamo idemo, dragi moj prijatelju. Poći ćemo pješice i s malo sreće biti u Marteloyu skrovištu prije večeri.

– Dobro – promrmljam pokorno – čini se da mi je šef policije napravio veliku uslugu kad mi je tebe poslao za vodiča.

– I meni, također – reče nemarno.

– Kako to misliš?

– Rekao mi je da biram. Ili ću povesti tebe u močvaru ili poći u zatvor. Znaš – lice joj na trenutak obli blaga rumen – uhvatili su me u kradi. Eto, jedno drugome donosimo sreću.

– Shvaćam.

– Ali ne brini, Adamse – reče ona vedro. – Poznajem močavru kao svoju vlastitu ruku.

– Bit će bolje da me ubuduće zoveš imenom.

– Kako ti kažeš, Clinte. Ti si gazda. Kad već govorimo o tomu, trebat će mi nešto novca za potreštine.

– Koliko?

– Desetak dolara.

Dao sam joj dvadeset i rekao da zadrži ostatak za sebe.

– Hvala. U ranu zoru doći ću po tebe?

– Dobro.

Jim Beam me je čekao ispred sobe. Od gomile novca što smo zaradili kladenjem manji je dio zadržao za sebe, a veći predao meni.

– Hej, hoće li ti to biti dovoljno?

– upitam zabrinuto.

– Hoće, za mene je to više nego dovoljno.

– A sada ćemo se počastiti pićem. Obojica smo ga zaslužili – rekao sam zadovoljno otvarajući bocu viskija.

Časkali smo neko vrijeme sve dok boca nije bila posve prazna.

– Mogao bih naručiti još jednu

– rekao sam pogledavši Jima upitno.

– Ja ću ti je poslati – ponudi se on. – Ionako je vrijeme da pođem.

– Ustane, a oči mu zagonetno bljesnuše.

– Hvala ti na pomoći, Jime – rekao sam ustajući. – Sutra ujutro krećem u močvaru da nađem Paula Martela. Molim te da se pobrineš za Dukea.

– Hoću, ne brini! – Znao sam da se u njegovu riječ mogu pouzdati. – Pripazi ti na sebe. Močvara je opasna. Nadam se da imaš dobrog vodiča.

– I ja se nadam – promrmljah polurazgovijetno.

Nekoliko minuta pošto je Jim otišao začuo sam lagano kucanje na vratima. To je jamačno moja boca, pomislim zadovoljno.

S druge strane vrata čekalo me je malo iznenađenje.

– Zdravo – rekla je ona. Nije bila visoka, ali je imala najveće grudi koje sam ikad vidio na djevojci njezina rasta, a crvena haljina dubokoga izreza više ih je otkrivala nego pokrivala. Širom razmaknute krupne oči davale su osobito ljubak i nevin izraz njenome

licu, premda sam mislio da nije nimalo nevina. U lijevoj je ruci držala bocu s viskijem.

– Donijela sam bocu – rekla je jednostavno. – Želite li da je ostavim ili da je unesem?

– Unesite je unutra, molim vas – rekao sam uljudno. – Kad ste već prevalili ovoliki put ne bi bilo pošteno da vas ne ponudim s jednom čašom – u očima mi zaigra nestašan plamičak.

– Hvala – prošla je pokraj mene lagano me očešavši grudima i pokrenuvši u meni pravu buru strasti.

– Jamačno znate da nisam došla ovamo samo da bih vam donijela bocu – rekla je lukavo se osmehujući.

– Znam – promućao sam pročistivši grlo ne skidajući pogleda s njenih grudi.

– Ne moraš ništa platiti, znaš – nastavi ona povjerljivo. – Za to se već netko pobrinuo. – Dohvati moju ruku i položi je na svoje čvrste i tople grudi. – Samo misli na užitak koji jedno drugome možemo pružiti – šaputala je mazno znajući da je neću odbiti.

XIX

– Užasno izgledaš – rekla je Andy kad me ugledala idućega jutra.

Znao sam da ima pravo, pa sam šutke prešao preko njene opaske, promrmljavši nešto o tomu da nisam najbolje spavao.

– Uh-huh – rekla je djevojka – unatoč tome morat ćeš nositi dobar dio potreština koje sam nabavila.

– Bez brige, ponijet ću svoj dio. Doduše, jučer si rekla da sam ja gazda? – lukavo je pogledah.

– To je bilo jučer – odvrati ona obijesno. – Danas sam ja vodič i ti me moraš slušati, osobito kad stignemo do močvare – rukom pokaže prema sjeveru. – Jedan pogrešan korak dovoljan je da nas oboje odvuče u smrt.

– Bit ću poslušan – obećao sam sa smiješkom. – Pratit ću te u stopu.

– Dobro – kimne ona. – Sada ćemo podijeliti torbe. Ja sam nosio pušku, čuturu s vodom i veći dio hrane. Ona je nosila drugu čuturu i torbu s lijekovima i zavojima.

– Umiješ li pucati? – upita me sumnjičavo.

– Obično pogodim ono što naci-ljam – rekao sam nemarno.

– Dobro, ali nemoj pucati dok ti ja ne kažem.

– Ti si šef... – rekao sam zadirkujući – barem dok budemo u močvari. Imaš li ti pištolj? – upitah iznenada.

– Imam – pokaže na mali pištolj za pojasom. – Obično pogodim ono što gađam – reče oponašajući moj glas.

Pogledi nam se sretnu, a zatim oboje prasnusmo u smijeh.

– Pokret – reče ona odlučno i natovarena torbama pode naprijed.

XX

Našao sam se u kraju meni potpuno nepoznatom, i okružen vodom i drvećem kakve nikada prije nisam vidio. Odmah sam shvatio da bi konj na ovakvu terenu bio posve beskoristan. Jednom smo se čak poslužili s malom splavi da prijedemo na drugu obalu rukavca.

– Kako ćemo se vratiti? – pitao sam zabrinuto.

– Postoji i drugi put – rekla je Andy neodređeno ne objašnjavajući ništa.

Na pola puta djevojka je objavila odmor, a ja nisam imao ništa protiv.

– Želiš li kavu? – upita me ona.

– Svakako.

Dok smo pijuckali kavu Andy reče:

– Bez konja je znatno teže putovati, zar ne?

– Nemam ništa protiv pješaćenja, ali ovaj kraj... – zatresao sam glavom ne završavajući misao.

Hodao sam kroz pustinju i preko neprohodnih planina, ali još nikada po močvarnome, muljevitome tlu kakvo je ovo gdje se na svakome koraku saplićeš o ostatak korijena ili stabljike ili ti noga zaglibljuje u blato i mulj.

– Znaš li da nas netko prati? – upita ona neočekivano.

Istini za volju, imao sam osjećaj da nam je netko za leđima, ali nepoznati varljivi močvarni teren posve je otupio moje prirodne instinkte. Utoliko sam više cijenio Andynu sposobnost.

Nisam se osvrnuo nego sam bez riječi zurio u šalicu s kavom.

– Nisam bio siguran – priznao sam napokon. – Ne na ovakvome terenu.

– Možeš biti siguran da nam je netko za petama – reče ona čvrsto. – I, to više njih. Oslušni samo malo pa ćeš čuti.

Otpio sam ostatak kave i bacio praznu šalicu.

– Možemo li im pobjeći?

Zamislila se podbočivši rukama bradu.

– Morat ćemo ići brže nego se inače ide ovim područjem, a to nije baš bezopasno.

Trenutak zatim pogled joj se zadržao na mojoj pušci.

– Zašto ih ne bismo pričekali i pobrinuli se za njih?

Odmaknuo sam pušku izvan njena domašaja.

– Ako i dode do okršaja neću se služiti puškom – rekao sam oštro.

– Ne običavam čekati protivnike i ubijati ih iz zasjede.

– Što ćeš onda uraditi? Pustiti ih da nas prate do Martelove kuće? – upita ona ratoborno.

Pitao sam se love li ti ljudi mene iz nekog razloga, ili se preko mene žele domoći Martela kako bi završili posao koji su započeli dizanjem njegove kuće u zrak.

– Ne, ni to ne možemo dopustiti – složio sam se napokon.

– Dobro – izusti ona. – Moramo im pobjeći, ali budi pažljiv. Moraš me pratiti u stopu i stati tamo gdje ja stanem. Ne bih željela da umjesto njih izgubim tebe – završi s uzdahom.

– Ti vodi, a ja ću te pratiti, Andy – rekao sam poslušno.

Nastavili smo put ubrzanim tempom. Ako naši progonitelji nemaju vodiča tako vještog kao Andy, upast će u močvaru do samoga grla.

Za djevojku njena rasta kretala se izuzetno brzo i unatoč svojim dugim nogama jedva sam je pratio.

Nakon nekoliko kilometara upitao sam je jesmo li se oslobodili neželjene pratnje.

– Stani – naredi mi.

Zastali smo. Andy napeto oslušne.

– Još ih čujem – rekla je napokon. – Ali već su osjetno zaostali. Još nekoliko kilometara ovakva hoda, pa ćemo im sasvim umaknuti.

– Sjajno.

Zakoračio sam naprijed i iznenađeno se našao do koljena u blatu.

– Do vraga – viknem srdit zbog vlastita neopreza.

Andy me čula i okrenula se da vidi što se događa.

– Lagano izvuci nogu i vrati se korak natrag – posavjetova me. – Zatim slijedi moje tragove!

– Dobro – rekao sam kiselo izvlačeći nogu s koje se cijedilo blato.

Nakon nekoliko sati hoda ona ponovo zastane.

– Dobro je – reče tiho. – Sada ih jedva čujem.

– Zar im neće biti dovoljno da idu u ovom pravcu i stignu do Martela? – pitao sam ne krijući zabrinutost.

– Nadam se da će baš to uraditi – reče ona smijući se. – Poći ravno... Mi ćemo, naime, skrenuti prema istoku – nastavi pokazavši rukom u drugom smjeru.

– Zar smo ovoliki put prevalili samo da ih se otarasimo?

– Jesmo. Propješačili smo dobar dio dana – prizna ona. – Ali ne brini, nadoknadićemo to već.

– Kako? – pitao sam zbunjeno otirući znoj sa čela.

Usne joj se razvuku u podrugljiv smijeh.

– Morat ćemo samo hodati malo brže – glasio je hladnokrvan odgovor.

XXI

Mrak se uvelike spustio, a mi smo još hodali. Činilo mi se da hodanju nikada neće biti kraja. Tako da sam se naposljetku počeo pitati je li mi šef policije Ryder uradio uslugu kad mi je dodijelio Andy za vodiča.

– Andy, za ime boga, jesi li sigurna da znaš kamo idemo? – upitao sam je za vrijeme odmora.

– Što ti je? – upita ona podrugljivo. – Zar se bojiš da smo se izgubili?

– Bojim se samo da nikada nećemo stići onamo kamo smo se uputili – rekao sam suho. – A insekti me stalno napadaju.

Osim toga bio sam prljaviji no ikada u životu. Andyno je lice ponovo bilo nalik onome koga sam ugledao prvoga dana u predvorju hotela kad smo se prvi put sreli. Pogled mi klizne na njene male okrugle grudi. Jasno su se ocrta-vale ispod prozirne bluzice slijep-ljene od znoja. Opazivši moj pogled djevojka pokrije grudi rukama.

– Nadam se da ti nije kakva luda pomisao pala na um – reče muklo dok su joj se obrazi zarumenjeli.

Nisam znao da li od umora ili stida.

Još me zbunjivala ta djevojka s tom neobičnom mješavinom snage i krhkosti, bezobrazluka i stidljivosti.

– Zar ovdje? – odgovorio sam joj pitanjem.

– Bilo gdje.

– Slušaj, malena, jedino na što sada mogu misliti i što mogu poželjeti jest jedno dobro kupanje – rekao sam oštrije no što sam namjeravao.

– Strpi se još sat vremena.

– Samo jedan sat? – rekao sam s nevjericom. – Zašto onda, do vraga, sjedimo ovdje i gubimo vrijeme?

– Zato što sam mislila da ćeš se srušiti od umora – odgovorila je mirno.

Ustao sam.

– Kreni naprijed, djevojko! Mogu hodati koliko god želiš i uraditi što god želiš – nadodao sam dvosmisleno.

Ponovo me zatekla svojim odgovorom.

– Jednog ću ti dana možda pružiti da se iskažeš – rekla je drsko i okrenula mi leđa.

Zapanjeno sam zurio u nju pitajući se jesam li dobro čuo.

XXII

Nije prošlo više od sata vremena kad smo izbili na mali proplanak. Gotovo nisam vjerovao vlastitim očima.

Posred proplanka uzdizala se krasna južnjačka kuća tipična za plantaže juga s klasičnim bijelim stupovima što su se sijali na mjesecini.

– Lijepa je, zar ne? – upita Andy tiho. – Vidim da ti se sviđa?

– Zapanjen sam onim što vidim – rekao sam nesigurno bojeći se da kuća iznenada ne iščezne.

– Hajde, idemo unutra!

Što smo se više približavali lijepome zdanju, to sam se osjećao sve prljavijim. Najprije ću Martela zamoliti da mi dopusti da se okupam. Pratio sam Andy do glavnog ulaza. Otvorila je vrata bez kućanja.

– Hej – ukorih je blago – zar uvijek tako upadaš u tuđe kuće?

Prpošno se nasmijala.

– Dodji – bilo je sve što je rekla.

Ušao sam u raskošno predvorje, a ona tiho zatvori masivna vrata iza nas.

– Nadam se da gospodinu Martelu neće smetati... – počeo sam govoriti, ali me snažan muški glas iza leđa prekine u pola rečenice.

– Andrea!

Okrenuo sam se i ugledao visokoga snažnog muškarca kako netremice promatra Andy. I ona se

njemu široko osmjeivala te je bilo očito da se dobro poznaju.

– Paule – rekla je i time mi dala na znanje da sam napokon pronašao Paula Martela.

Čovjek raširi ruke i djevojka mu padne u naručje.

– Andrea – uzvikne ponovo dok su izmjenjivali žarke poljupce.

Njemu nimalo nije smetala njena prljavština.

Zagledah se u mladu ženu i opazih golemu promjenu što se u jednome trenu na njoj zbila. Oči su joj sjale poput zvijezda, a nježan osmijeh oko usana dao je nov izraz njezome licu. Bilo je više nego očito da ju je susret s Paulom Martelom preobrazio. Ona ga voli, prode mi glavom misao, a istodobno se nametne i druga. Što će reći njegova žena na sve ovo?

– Ovoga si se puta zadržala suviše dugo – korio ju je nježno duboki muški glas. Zatim je odmakne od sebe i pomno se zagleda u njeno lice. – Čak i ovako prijava ljepša si no ikad.

Ona sramežljivo ponikne pogledom, a obraze joj prelije rumenilo. Na mene je posve zaboravila, mislio sam pomalo ozlojeđen njihovim ponašanjem. Iznenada se Martel sjeti svoje dužnosti domaćina.

– Ja sam Paul Martel. Jeste li vi Andrein prijatelj? – upita me ljubazno.

– Oh, Paule – Andy kao da je došla k sebi. – On je Clint Adams. Platilo mi je da ga dovedem do tebe.

– Zaista? – čovjek skupi obrve ali mi ipak pruži ruku. Kritički me promatrao te sam osjećao da Joey Revere nije predao moju poruku svome gazdi.

– Oprostite što pitam, gospodine Adamse – reče Martel – ali

imam razloga da budem sumnjičav prema svakome čovjeku koji me traži...

– Znam što se dogodilo s vašom kućom u New Orleansu – rekao sam s razumijevanjem.

– U tom slučaju nećete jamačno imati ništa protiv ako vas pitam zašto ste došli ovamo – nastavi on.

Bio je visok poput mene, ali širih ramena. Zaključio sam da je prevario četrdesetu, ali se unatoč tome dobro drži.

– Zar vam vaš čovjek, Revere, nije prenio moju poruku?

– Joey? – upita on, a zatim odmahne glavom. – Nije mi rekao ništa. Pričao je samo kako je stranac na velikome crnome konju imao sreću...

Iznenada zastane kao da se nečega sjetio.

– Je li to bio vaš konj koji je pobijedio moga? – upita.

– Bojim se da jest – rekao sam s prizvukom isprike u glasu. Unatoč tome dodao sam: – Međutim, nije bila posrijedi sreća.

– Ima krasnoga konja, Paule – umiješa se Andy.

– Siguran sam da Joey pokušava spasiti svoj obraz – reče Paul smiješeći se djevojci. – Ipak – okrene se prema meni – još niste odgovorili na moje pitanje.

– Zašto sam došao u New Orleans da vas potražim?

On kimne glavom.

– Dolazim iz Washingtona. Vaš ujak me zamolio da vam predam paketić...

– Moj ujak... – ponovi on, a zatim kimne kao za sebe. Okrene se prema Andy i reče: – Vjerujem da oboje čeznete za kupanjem. Andrea, pokaži gospodinu Adamsu gdje se što nalazi, a zatim mu po-

kaži sobu u kojoj će noćas spavati. Najveću sobu za goste.

– Dobro, Paule.

Muškarac se okrene prema meni.

– Bit će bolje da razgovaramo ujutro, gospodine Adamse.

– Kako vi želite.

– Laku noć. Želim vam ugodan odmor – reče on uljudno.

Okrene se prema vratima.

– Gospodine Martele – pozvao sam ga i on zastane.

– Da?

– Dobar dio puta smo za leđima imali pratnju. Ne znam da li zbog mene ili vas, ali smatram da biste trebali poduzeti neke mjere.

– Hvala vam na upozorenju – reče on i nasmiješi se. – Laku noć!

– Čini se da se dobro poznajete – rekao sam Andy kad smo ostali sami.

– Kako i ne bismo – otpovrne ona – kad je oženio moju sestru.

– To znači...

– Da, i ja ovdje živim – završi ona moju misao.

– Nije čudno što si znala put – rečem suho.

– Nemoj se ljutiti – umiljato me pogleda.

– Ne ljutim se! – glas mi nije zvučao baš uvjerljivo.

– Premda živim ovdje, sama radujem za život – rekla je ponosno isturivši bradu – zato očekujem da mi platiš za moj trud.

– Ne brini – rekao sam podsmješljivo – platit ću ti.

Pošto mi je pokazala sobu i kupalicu zaželjela mi je laku noć.

– Vidjet ćemo se za doručkom – dobaci s vrata. – Ujutro ćeš upoznati i moju sestru Michelle.

XXIII

Nakon temeljita kupanja i dobroga sna ponovo sam se osjećao čovjekom. Rano sljedećega jutra Andy je došla po mene da me povede na doručak.

Jedva sam je prepoznao. U prekrasnoj ružičastoj haljini obrubljenom bijelom čipkom doimala se nježnom i ženstvenom kao nikad dosad.

– Jesi li gladan? – upita me sa smiješkom.

– Umirem od gladi – priznao sam gutajući je pogledom.

Uzela me za ruku i povelala niza stube. S naporom sam odolijevao iskušenju da je upitam je li Michelle njezina sestra, u stvari Michelle Bouchet. Želudac mi se grčio od uzbuđenja dok smo ulazili u blagovaonicu, ali za stolom je sjedio samo Martel.

– Gdje je Michelle? – upita Andy.

– Doći će svaki čas. – Martela je francuski naglasak u govoru činio još privlačnijim u očima žena, pomislim ne bez tračka zavisti.

– Sjednite, gospodine Adamse. Doručak je na stolu. Andy je jela malo dok sam ja navalio na hranu poput izgladnjela vuka. Opazio sam da se djevojka drukčije ponaša u nazočnosti svoga šogora.

– Vidjeli ste moju kuću u New Orleansu, gospodine Adamse? – upita me Martel.

– Hoćete reći ono što je od nje ostalo – ispravio sam ga blago. – Jesam. Gotovo sam poginuo tom prilikom.

– Kako se to dogodilo? – zanimao se moj domaćin.

Ukratko sam ispričao događaj što se zbio među ruševinama njegove kuće.

– Vjerujem da će vam biti drago čuti da ste jučer uspjeli zavarati svoje pratioce – reče Martel.

– To je isključivo Andyna zasluga – rekao sam mirno, a čovjek kao da se trgnuo začuvši kako djevojku zovem.

– Sve što radi, Andrea obavlja besprijekorno i temeljito – reče on muklo. – Premda bismo željeli da je više kod kuće.

– Moram zarađivati za život onako kako znam i umijem, Paule – reče djevojka tiho.

– To neprekidno govoriš – reče on zlovoljno. – Tvoja sestra i ja bismo željeli da promijeniš način života – okrene se prema meni – ali naša Andrea je svojeglava djevojka.

– To sam i sam opazio – složio sam se odmah.

– Andrea, draga – obrati se Martel djevojci – podi k sestri i reci joj da je naš gost želi upoznati.

– Ova djevojka je prava zagonetka za mene – nastavi Martel kad smo ostali sami. – Puna je suprotnosti. Pogledajte je danas i usporedite s jučerašnjom vanjstinom. A tamo u New Orleansu dronjcima sakriva svoju ljepotu od vanjskoga svijeta.

– Da, ona je uistinu lijepa – rekao sam – a to sam tek danas opazio.

– Ljepota je glavna odlika njene obitelji – reče on s ponosom. – Moja je žena također vrlo lijepa.

Uzalud sam se pokušavao usredotočiti na doručak. Pogled mi je neprekidno lutao prema vratima u iščekivanju »njegove« Michelle, koja je možda i »moja« Michelle. Sve više sam dolazio do uvjerenja da je riječ o istoj ženi.

– Kako vam se sviđa naša hrana? – upita me Martel ljubazno.

Skrenuo sam pogled s vrata poput krivca, nadajući se da nije opazio moju zbunjenost.

– Hvala, izvrsna je.

– Imate li pismo? – upita me posve iznenada nagnuvši se prema meni.

Oklijevao sam na trenutak prvi put obuzet tračkom sumnje.

– Jasno mi je da želite biti sigurni – nastavi Martel kao da čita moje misli – ali trebali biste dosad imati dovoljno podataka o tomu jesam li osoba za koju se izdajem i koju vi tražite – nadoda s blagom podrugljivošću.

– Tako je – rekao sam odloživši pribor za jelo. – Da, imam pismo.

– Gdje je?

– U mojoj sobi, dobro skriveno.

– Dobro. Poslije će biti prilike da mi ga neopaženo predate i time će vaš zadatak biti izvršen.

Upravo sam se namjeravao usprotiviti njegovim riječima, ali on pogleda prema vratima i ozbiljan izraz na njegovu licu se naglo izmijenio ustupajući mjesto nježnome osmijehu. Bio sam zapanjen njegovom sposobnošću preobražaja.

– Draga – ustane licem okrenut ženi. – Vrijeme je da nas počastiš svojom prisutnošću – reče s blagim prizvukom prijekora.

Ustao sam i ja, ali se još nisam okrenuo licem prema došljakinji. Budući ne umijem mijenjati izraz lica tako dobro kao Paul Martel, bojao sam se da ću se odati ako je njegova žena zaista moja Michelle Bouchet.

– Gospodine Adamse – čuo sam ponovo ponosan Martelov glas – želio bih da upoznate moju suprugu, Michelle Bouchet Martel.

– Drago mi je, M'sieur Adams – reče ona.

Lice joj je bilo mirno, ali sam joj u očima nazreo tračak panike.

– Gospodo Martel – naklonio sam se nadajući se da me ni lice ni glas nisu odali.

– Hajde, draga – čuo sam Martelov ugladeni glas. – Sjedni i doručuj s nama.

Andy je već žauzela svoje mjesto, a Michelle sjedne na stolac pokraj svog muža sučelice meni.

– Samo kavu, molim – reče tiho obrativši se Paulu.

– Draga, ne jedeš dovoljno – ukori je on nježno – osobito nakon povratka.

– Hrana je izvrsno pripremljena, gospodo Martel – rekao sam.

Ona me okrzne pogledom krupnih modrih očiju.

– Sigurna sam da jest – reče tiho – ali meni je dovoljna samo kava.

– Dopustite da varn je natočim – rekao sam uljudno.

Bilo je očito da od samoga ulaska izbjegava moj pogled. I sada, dok sam točio kavu, zurila je u šalicu.

Prvi put od onog jutra kad sam otkrio da je netragom nestala s broda, osjetio sam srdžbu.

Kako se usudila vratiti svome mužu bez ijedne riječi objašnjenja? I pravo je da se osjeća nelagodno u mojoj prisutnosti, pomislim zlu-rado.

Razgovor za stolom vodili smo isključivo Paul Martel i ja, dok su žene uglavnom zurile u netaknute tanjure s doručkom.

Napokon domaćin ustane.

– Nas dvojica ćemo se povući u radnu sobu. Moramo obaviti jedan poslovni razgovor – reče obraćajući se ženama.

Uveo me u luksuzno namještenu radnu sobu koja je ujedno služila i kao biblioteka. Sada, kad sam saznao da je oženjen s Michelle, zaključio sam da mi se nimalo ne sviđa. Možda i nisam bio posve nepristran, ali u tome trenu nisam to ni mogao biti. Želio sam što prije završiti posao s Paulom Martelom.

– Konjak? – ponudi mi, ali nisam prihvatio.

– Što ste mislili reći time kad ste rekli da je moj zadatak završen čim vam predam pismo? – upitam iznenada.

– To je i bio vaš zadatak, zar ne? – odvrati on točeći sebi konjak. Zatim elegantnim pokretima otvori kutiju sa cigarama i, pošto sam i njih odbio, polagano pripali jednu. – Naposljetku, oprostite na izrazu – nastavi on – vi ste samo kurir.

– Ipak bih rado popio jedan konjak – rekao sam nastojeći potisnuti bijes nakon njegovih riječi.

Čovjek slegne ramenima i pruži mi čašu.

– Jeste li vi kurir zato što ste mi donijeli ovu čašu? – pitao sam podrugljivo.

Neko je vrijeme netremice zurio u moje lice.

– Dobro, imate pravo... Ipak...

– Moj je zadatak bio da vam donesem pismo i pripazim da se posao dalje odvija prema dogovorenom planu.

– Znači li to da trebate paziti na mene – Paulovo se lice zacrveni – ili na zlato?

– Oboje – rekao sam kratko. – Bez jednoga ne možemo doći do drugoga – nastavim mirno.

– Točno.

– Zato bih rekao da smo zasad nas dvojica ortaci – završio sam hladno.

– Neću se protiviti ujakovim željama – reče on začuđujuće krotko i podigne čašu s konjakom.

Ovaj je čovjek odviše ugladen i savitljiv. Ne ulijeva mi povjerenje. Nisam mogao da se ponovo ne upitam iz kojeg razloga on pomaže Sjeveru da dode do zlata. Hoće li zauzvrat dobiti od vlade kakav postotak u zlatu ili druge povlastice? Možda zato vlada i ne može platiti mene, već plaća Martela.

– Još jedno piće – ponudi me on.

– Ne, hvala – rekao sam nespoban da nadvladam osjećaje.

– Dobro – nastavi Martel ljubazno se smiješeći. – Nadam se da ćete se ovdje osjećati kao kod kuće. Na stražnjem dijelu je mala veranda s koje se pruža krasan pogled na okolicu. Siguran sam da ćete se ondje moći odmoriti nakon naporna puta.

– Hvala.

– Večeras ponesite sa sobom pismo. Poslije večere povući ćemo se ponovo ovamo na čašicu konjaka, pa ćete mi ga predati.

– Ako je u pismu sadržano ono što vam je potrebno – počeo sam oprezno – kada bismo mogli poći u potragu za zlatom?

– Na trenutak se zamislio.

– Mogli bismo krenuti sutra.

– Gdje je smješteno zlato?

– To ćemo saznati večeras – glasio je odgovor – poslije večere.

Nisam se mogao oteti dojmu da on to već zna. No u svakom slučaju mogu obuzdati svoju znatiželju do večeras. Sada sam nešto drugo imao na umu. Moram pokušati govoriti s Michellom nasamo.

Blagovaonica je bila prazna, stol počišćen od doručka. Iz sobe vode vrata na prostranu verandu o kojoj je govorio Martel. Odlučih na trenutak poslušati njegov savjet i sjesti onamo. Poslije ću ugrabiti povoljan trenutak i mjesto da se porazgovaram s Michellom.

XXV

Dok sam se odvijevao za večeru, misli mi ponovo zaokupi Michelle Bouchet Martel, pa sam zamalo zaboravio ponijeti pismo. U posljednjem času sam se toga sjetio i izvukao presavijeni smotak papira iz puščane cijevi. Izgladio sam zgužvani papir što sam bolje mogao i vratio ga u originalnu omotnicu i gurnuo je u unutarnji džep kaputa.

U blagovaonicu sam stigao posljednji, zatekavši ukućane u žućnome razgovoru koji se prekinuo u času kad sam se pojavio na vratima.

Zapazio sam da su svi izuzetno svečano odjeveni kao da se u najmanju ruku spremaju poći na ples.

Moje najsvečanije odijelo dovoljno je dobro za Teksas, ali ne i za ovako raskošnu sredinu, pomislim cinično.

– Prvi put otkako sam te upoznala odjevena sam bolje od tebe – reče Andy potvrdivši moje misli.

Njena opaska bijaše popraćena uljudnim smijehom naših domaćina, a smijeh zatim ustupi mjesto uljudnome razgovoru što smo ga vodili za vrijeme cijele večere koju je posluživao Williams. Osim staroga sluge u kući su još bile kuharica i sobarica.

Poslije večere su se dvije sestre, koje su rijetko govorile jedna s dru-

gom, povukle na verandu, jamačno slijedeći Martelove upute.

Martel me značajno pogleda.

– Hoćemo li prijeći u radnu sobu?

– Na konjak? – upitam. – Zašto ne?

Bacivši posljednji pogled prema verandi pošao sam za svojim domaćinom.

Čim je zatvorio vrata, on mi se obrati.

– Dajte mi pismo.

– A konjak? – upitam podrugljivo.

Ipak sam izvadio omotnicu iz džepa i položio je na stol.

– Poslužite se konjakom – reče.

– Dok sam prilazio baru čuo sam njegov glas.

– Otvarali ste pismo?

– Jesam – odvratio sam mirno točeći konjak. – S' omotnicom ga nisam mogao ugurati u puščanu cijev.

– Jeste li ga pročitali?

Okrenuo sam se sa čašom konjaka u ruci.

– Biste li mi vjerovali kad bih vam rekao da nisam? – odgovorio sam pitanjem.

Na trenutak je netremice zurio u mene.

– Rekli ste u puščanu cijev, eh? Mudro, moram priznati – zatim izvuče pismo i počne čitati.

Kad je završio, zamoli me da mu natočim čašu konjaka.

– I? – pogledam ga upitno. – Kako vam se čini? Kada krećemo?

– Moram obaviti još neke poslove – odvrati on. – Polazimo prekosutra.

– Vraćamo li se u New Orleans?

– Ne – odmahne glavom. – Poći ćemo na sjever Kroz močvaru.

Ako se sve bude odvijalo prema planu, nećete se ni vraćati u grad.

– Moj konj... – počeo sam.

– Pobrinut ćemo se za njega. – prekine me on odlučno. Presavije pismo i gurne ga u džep.

– Živjeli, gospodine Adamse! – Podigne čašu. – Naš će ujak biti ponosan na nas.

– Što će biti s vašom suprugom – nisam mogao da ne pitam – i njenom sestrom?

– I one idu s nama – odvrati on. – Ako sve bude kako valja, ni ja se neću više vraćati ovamo. – Ponovo podigne čašu. – A gotovo sam siguran da će sve biti dobro.

– Ne shvaćam zašto radite sve ovo – promrmljao sam napokon ono što me neprekidno mučilo.

– S obzirom na to što sam se borio na strani Juga, protiv Sjevera? – upita on.

Kimnuo sam glavom.

– Jug je izgubio rat, gospodine Adamse – objasni on mirno. – To je činjenica koju nitko i ništa ne može osporiti. Suprotno popularnome mišljenju uvriježenome ovdje na Jugu, ja sam uvjeren da ništa Jugu ne može vratiti nekadašnju moć. Zašto bi onda to zlato ležalo beskorisno zakopano u zemlji?

– Vaš je stav vrijedan divljenja – rekao sam polako premda nisam bio potpuno uvjeren u njegovu iskrenost.

– Bit će bolje da se večeras i sutra dobro odmorimo – nastavi on.

– Preksutra nas čeka naporan dan. Dugačak je još put pred nama.

– Do mjesta na kojemu je zakopano zlato? – upitah a on kimne glavom. – Uostalom, kad već govorimo o tome – nastavio sam trudeći se da mi glas zvuči nemarno

– recite mi gdje je to? Kamo mi zapravo idemo.

Oklijevao je trenutak-dva prije nego što je odgovorio.

– Idemo u Georgiju.

XXVI

Idućega dana smo otkrili da su ljudi koji su nas pratili kroz močvaru ipak pronašli put do kuće.

Posljednjega dana našeg boravka u kući na rubu močvare Martel je odlučio da doručujemo na verandi. William je upravo servirao kavu kad smo čuli pucanj. William je pao kao pokošen, a ja sam se bacio na pod zgrabivši Michellu za ruku i povukavši je za sobom. Andy i Martel su se također šćućurili do nas.

Moja mi je intuicija već u nekoliko navrata spasila život, a i toga mi je jutro pomogla. Andy je, naime, najavila da ćemo doručkovati na verandi i ja sam, povodeći se za instinktom, uzeo revolver koji inače u kući nisam nosio.

Sada nisam imao vremena uživati u Michellinu raskošnome tijelu poda mnom. Odlučno sam izvuкао revolver i dopuzao do zida vešande visokog nešto više od metra.

Izvirio sam na trenutak i opazio čovjeka s puškom u neposrednoj blizini kuće, a zatim još jednoga nešto dalje. Učini mi se da sam vidio i obrise trećega u šumarku, ali u to nisam bio posve siguran.

– Koliko ih ima? – čuo sam Martelov glas. Činilo se da nije ni najmanje uzbuđen ovim prepadom.

– Vidim dvojicu, a možda i trećega – promrmljah. Čovjek najbliži s puškom je očito čekao da netko od nas ustane, pa da ispali metak.

Nešto na njemu učini mi se poznatim i nakon nekoliko trenutaka shvatih da je to Mason, varalica iz saluna Abilene.

– Imate li revolver? – upitam Martela.

– Nemam – odvrati on. – Moram ući u kuću i uzeti ga.

– Uradite tako – rekao sam prigušeno. – Ja ću vas pokrivati. Budite pažljivi, jer nas motre s više strana.

Dok je on puzao prema sobi začuo sam komešanje na podu verande.

– Vi, žene ostanite ležati – opomenem ih.

– Ja imam pištolj – javi se Andy prkosno.

– Suviše je mali za ovaj domet – rekao sam pitajući se gdje ga je skrivala jer je na sebi imala elegantnu haljinu od svile. – Lezi!

Prošlo je samo nekoliko minuta prije nego što se Martel vratio puzajući s puškom u jednoj, a revolverom u drugoj ruci.

– Jeste li vidjeli čovjeka ispred kuće? – upitao sam tiho.

– Jesam.

– Iza njega su još dvojica – nastavio sam – a uvjeren sam da se negdje krije i četvrti.

– Tko su oni? – upita on.

Ukratko mu ispričah svoj susret sa četvoricom varalica. Bio sam siguran da su nas baš oni pratili kroz močvaru.

– Što traže ovdje? – upita Martel. – Jesu li došli da se osvete vama ili su čuli za zlato? – nije krio zabrinutost, premda se i dalje trudio da govori tiho da nas žene ne bi čule.

– Ne znam tko bi im mogao reći za zlato – odvratim šapatom.

– Mislim da su došli ovamo da mene ubiju zato što sam ih nasa-

mario i natjerao na neslavan uzmak tamo u salunu.

– Prevalili su dugačak put radi osvete, ako je tako – Martel će sumnjičavo.

– Tako je – složim se.

To je bilo jedino moguće objašnjenje za ovaj napad. Čak i da su znali za zlato, premda ne znam od koga, ubijanjem ne bi ništa postigli. Ta nisu valjda mogli vjerovati da je zlato u kući.

Izvirio sam na trenutak, a Deke Mason smjesta opali. Metak se zabije u zid ispod moje brade. Čovjek koji je stajao iza njega krene na desno, jamačno u želji da nam pride s boka.

– Dajte mi pušku – zatražim od Martela.

Oklijevajući je pruži.

– Što namjeravate uraditi?

– Promatrajte.

Naciljao sam prostor preko kojega je čovjek morao proći ako nam namjerava prići s boka.

– Adamse... – počne Martel, ali ga žurno ušutkah.

Čovjek je upravo izbio na čistinu nesvjestan činjenice da će mi se u djeliću sekunde naći na nišanu. Munjevitom brzinom povučen okidač ne obazirući se na činjenicu da Mason puca na mene.

Čuo sam krik Lona Cartera kad ga je moj metak pogodio u grudi. Posrnuo je, a zatim se skljkao na zemlju.

– Pogodili ste ga! – krikne Martel zadovoljno.

– Jesam – odvratim naslonivši se leđima na zid – ali su i oni mene. – Prislonio sam ruku na desno rame i osjetio na njoj krv. Masonov me je metak pogodio u vrh ramena.

– Je li rana duboka? – upita Martel.

– Držim da nije – metak je samo okrznuo rame i zario se negdje u zid.

Pogled mi na trenutak skrene na Michellu koja me uplašeno promatrala, a zatim na Andy koja je iz nekog razloga promatrala sestru s čudnim izrazom na licu.

– Martele! – začuli smo Masonov glas. – Martele!

– Odgovorite – rekao sam Martelu.

– Što želite? – vikne on.

– Sve što želimo jest Clint Adams, Martele – reče Mason. – Ni vama ni ženama se neće dogoditi ništa, ako nam njega predate!

Na verandi zavlada mučna šutnja u kojoj smo svi izmjenjivali poglede. Prodorno sam se zagledao u moga domaćina, pitajući se što on misli. Dobio je pismo i više ne treba moju pomoć. Ne poznaje me dobro i ne duguje mi ništa.

Donio sam odluku umjesto njega.

– Recite mu da se slažete – rekao sam mirno. – Recite da ste mi oduzeli oružje i da me šaljete vani.

– Ne! – krikne jedna od žena, ali nisam bio siguran koja.

– Hajde, recite – nagovarao sam Martela.

– Uzeo sam Adamsov revolver i šaljem ga van – vikne on.

– Čekamo – dobaci Mason.

– Što imate na umu? – upita me Martel tiho.

– Andy, dobaci mi svoj pištolj.

Djevojka odmah posluša, shvativši jamačno što namjeravam uraditi. Predao sam Martelu pušku i svoj revolver.

– Pripazite na mene i ono što radim. Ako uhvatite priliku, pobri-
nite se za Masona. A ti, Andy, uzmi
moj revolver i pripazi na četvrtog
čovjeka ako se pojavi.

– Čekam te, Adamse – javi se ponovo Mason. – S kartama. Moramo završiti našu partiju.

Obuhvativši mali ženski pištolj deringer svojim širokim dlanom tako da je postao nevidljiv, podigao sam obje ruke i ustao.

– Tako – uzvikne Mason zadovoljno – sada pridi.

– Sretno – dobaci Martel tiho.

Preskočio sam zid i uputio se prema Masonu s nadom da će željeti da mu pridem sasvim blizu prije nego što me ubije. U protivnom mi mali Andyn deringer neće biti ni od kakve koristi.

Promatrao me kako mu prilazim i drsko se smješкао.

– Ha, ha, evo čuvenog Gunsmitha koji uvijek sjedi ledima okrenut zidu. Pogledajte ga, bez revolve-
vera...

– Griješiš, Masone – rekao sam blago. Spustio sam desnu ruku i povukao obarač na malome pištolju. Metak ga je pogodio ravno u čelo. Njihao se trenutak – dva s izrazom nevjerice i zaprepaštenja na licu, a zatim skljkao u prašinu.

Čuo sam pucnjeve iza svojih leđa i munjevito se okrenuo. Braća Fletcher su svaki sa svoje strane s boka kuće pucali na verandu. Martelovi im nisu ostali dužni.

Žurno zgrabih Masonov revolver i uputih se prema stražnjemu dijelu kuće, no prije toga sam vidio kako Andy ustaje i pogada jednoga od braće Fletcher. Martel je uzalud pokušavao mecima oboriti drugoga. Kad sam mu prišao bliže, ispalio sam i ja jedan metak na mladega Fletchera. Ovoga je puta pao.

Prišao sam najprije njemu, a zatim njegovu bratu. Obojica su bili mrtvi. Poslije sam se uvjerio da je i

Lon Carter mrtav. Zadovoljno sam se vratio na verandu.

Martel mi vrati revolver, ja spustih Masonov i Andyn deringer na stol.

– Jesu li svi mrtvi? – upita Martel.

– Jesu.

– Bojim se da nisam osobito dobar strijelac – prizna on.

– Ne smeta – rekao sam uvlačeći revolver u korice – sve je ispalo dobro.

Dakako, mislioh sam podrugljivo, sve je dobro. No on ipak nije smio dopustiti da život izlažem opasnosti da bih spasio njega.

XXVII

Incident s kartašima ubrzao je naš odlazak.

– Ulogorit ćemo se na dogovorenome mjestu i čekati da nam dovedu konje – rekao je Martel.

Nisam se protivio njegovoj odluci.

– Tko će nam dovesti konje?

– Revere – odvrati on. – Sve sam organizirao.

– A što je s vašim konjem?

– Michellinim Plesačem? – upita on. – I njega će Revere dovesti, kao i vašega vranca.

Michelle se pojavi iz kuhinje s torbom punom hrane. Martel je ponio vreće za spavanje, a bio sam siguran da će se pobrinuti i za moje bisage koje su bile u hotelskoj sobi u New Orleansu.

Iznenadio sam se kad sam opazio da Michelle na sebi ima hlače i čizme, a da joj o pojasu visi mali pištolj.

– Koristite li ga ikad? – upitao sam je.

– Ako moram – glasio je kratak odgovor.

– Michelle puca mnogo bolje od mene – pohvali je muž.

To znači da sam njoj trebao dati revolver tamo na verandi, a ne njemu, pomislio sam.

– Bit će bolje da krenemo – predložim mirno.

XXVIII

Putovanje kroz močvaru proteklo je bez teškoća i trajalo je znatno kraće od mog prvoga putovanja kroz močvaru. Ulogorili smo se prije nego što je pala noć.

– Kad ćemo dobiti konje?

– Sutra poslijepodne – odvrati Martel. – Možda i prije.

Michelle i Andy su pripremale večeru i dalje obavijene šutnjom.

– Jeste li imali još kakvih neprilika u New Orleansu? – upita me Martel dok smo čekali večeru.

Zamislilo sam se na trenutak. Osim pucnjave u njegovoj kući i sukoba s kartašima, jedini čovjek kojemu sam stao na žulj je Revere. To sam mu rekao.

– Revere voli pobjedu, ali mi je odan. Ne vjerujem da ćemo s njim imati neprilika – rekao je Martel zamišljeno trljajući bradu.

Nadao sam se da ima pravo.

Želio sam mu pomoći da pronade zlato, predati ga u Washington, a zatim oprati ruke od cijeloga toga posla.

– Kako namjeravate prebaciti zlato do Washingtona? – upitao sam nemarno. – Koliko ga ima?

– Imam razrađen plan – uvjeri me on – ali najprije moramo pronaći zlato.

– Zar mislite da bi se moglo dogoditi da ga ne nademo?

– I bez pisma sam znao nešto o položaju zlata, a zahvaljujući poda-

cima iz pisma mogu točno odrediti gdje se nalazi. No uvijek postoji mogućnost da još netko to zna, zar ne?

– Što ste vi zapravo znali?

Na trenutak je razmišljao, a zatim slegne ramenima zaključivši vjerojatno da nema razloga da mi ne otkrije ono što zna.

– Znao sam da je zlato zakopano u južnom dijelu Georgije – rekao je polako.

– Kako ste to saznali?

– Bio sam pukovnik južne armije – reče nakon kraćeg oklijevanja – premda nisam dobar strijelac. Predvodio sam jedinicu koja je prenijela dio zlata u Georgiju.

– Dio? – skupio sam ohrve.

– Zlato se skupljalo po cijelome Jugu i dovozilo u Georgiju, gdje se jedna vojna jedinica pobrinula da bude zakopano.

– Znači da svaki od tih vojnika zna gdje se zlato nalazi – zaključio sam mirno.

– Gotovo svi su mrtvi – obavijesti me Martel. – Nekolicinu koji su ostali živi zarobila je sjevernjačka vojska.

– Ipak, ima živih – ustvrdih ja.

– Pretpostavljam da od njih potječe informacija u pismu – prizna on.

– Ipak, da je Tajna služba otkrila nekoga od tih vojnika, ne bi trebala vas – naglasio sam razmišljajući dalje.

– Imate pravo. Jamačno postoji drugo obrazloženje za podatke sadržane u pismu.

– Večera je gotova – začuli smo tihi Michellin glas.

– Hvala ti, draga – toplo će Martel i ustane.

Na trenutak se moj pogled sretne s Michellinim. Paul nam je okrenuo leđa i meni se učini da mi

ona želi nešto reći. No umjesto da progovori, mlada žena zagrije usnicu i bez riječi pođe za svojim mužem.

XXIX

Idućega me je jutro probudila Andy nezadovoljna izraza na licu.

– Jesi li za kavu? – ponudi me.

– Jesam, hvala – rekao sam prihvaćajući šalicu.

Martel i Michelle su povjerljivo razgovarali na drugome kraju logora. Još jednom opazih nezadovoljan Andyn pogled upućen sestri i njenu mužu.

Tek smo poslijepodne opazili oblak prašine u daljini.

– Bilo je krajnje vrijeme – promrmlijao sam sebi u bradu. Žene su počele sakupljati lonce i kutije s namirnicama. – Samo polako, još je daleko.

Začudio sam se kad sam nakon nekog vremena ugledao dva jahača umjesto jednoga.

– Je li netko trebao doći s Revereom? – obratim se Martelu.

– Ne – on odlučno zatrese glavom – nitko.

– Možda je zamolio nekoga da mu pomogne. Moj Duke umije biti neugodan te se ne bih čudio da mu je bila potrebna pomoć.

Martel samo kimne glavom zagledavši se u daljinu.

Jahači su se približili dovoljno da sam mogao prepoznati svoga Dukea. Na trenutak me preplavi val oduševljenja što ponovo vidim svoga vjernoga pratioca. Zatim sam prepoznao Revereu a potom i drugoga jahača.

Bio je to Jim Beam. Objasnio sam Martelu tko je on, a nedugo zatim oni su ujahali u logor.

– Nisi valjda mislio da ću Du-
kea samo tako prepustiti Revereu
– odvratio mi je Jim, kad sam ga
upitao zašto je došao. – Morao
sam doći da se uvjerim da će konj
sretno stići do svoga gazde.

– Hvala ti, Jime – rekao sam
dirnut njegovim postupkom. Pitao
sam se koju će priču Revere ispri-
čati Martelu.

– Sada bi mogao poći natrag –
rekao sam Beamu. – Mi krećemo
na sjever.

– Nitko me ne čeka u New Orle-
ansu, Clinte – rekao je bezbrižno.
– Ako nemaš ništa protiv, rado
bih pošao s tobom – predloži na-
peto očekujući moj odgovor.

– Do vraga, kako bih mogao
imati što protiv – rekao sam zado-
voljno ga udarivši po ramenu. –
Drago mi je što ostaješ.

Uzjahali smo konje i predvođeni
Martelom krenuli prema sjeveru.
Najprije moramo prijeći Missis-
sippi, zatim Alabamu da bismo do-
šli do Georgije.

Martel mi nije rekao točno odre-
dište jer je, pretpostavljam, u mene
imao jednako malo povjerenja kao
i ja u njega.

XXX

Tjedan dana nakon toga prešli
smo granicu Georgije i odmah se
ulogorili.

– Koliko još? – upitao sam
Martela.

– Još smo – daleko – re-
kao je neodređeno. – Reći ću vam
kad se priblizimo cilju.

Jedno je bilo sigurno. Ovo puto-
vanje nije nimalo zbližilo Martela i
mene. Svake su se večeri Martel i
Revere odvajali na jednoj, a Jim i
ja na drugoj strani vatre, dok su
žene pripremale večeru.

– Ne sviđa mi se ovo – rekao
sam Jimu te noći.

– Što?

– Martel i Revere neprekidno
šuškaju o nečemu.

– Pa i nas dvojica smo uvijek
zajedno. I što?

– Ja znam da mi ne smjeramo
ništa loše. Ne kujemo planove
kako da se domognemo zlata,
zar ne?

O zlatu Jim nije saznao od
mene, nego od Reverea koji je
priču doznao od svoga gazde. Nije
mi se svidjelo što se Martel povje-
rio Revereu. Nije mi bilo jasno za-
što je to uradio.

– Misliš da Martel želi prigrabi-
ti zlato za sebe? – upita mladić.

– Ne znam – slegnuo sam ra-
menima. – Jednostavno ne mogu
prihvatiti zamisao da bivši juž-
njački oficir pomaže Sjeveru da
dode do zlata koje je nekoć pripa-
dalo Jugu.

XXXI

Ujahali smo u gradić Blue Mesu
nešto prije no što se počela spu-
štati noć i odveli konje u gradsku
staju.

– Jedva čekam da se ispružim
na pravome krevetu – reče Mi-
chelle dok smo koračali prema ho-
telu.

– A ja moram okvasiti grlo –
rekao sam muklo.

– Zašto Michelle i ja ne bismo
pošle u hotel i pobrinule se za
sobe, dok vi muškarci odete na
piće? – predloži Andy.

– To je dobra zamisao – slože
se Martel i Revere.

– Dobro – rekao sam i ja – s
vama ćemo se naći na večeri –
obratio sam se Andy i Michelli.

Podigavši čašu s viskijem nešto poslije u salunu upitao sam Martela:

– Jesmo li blizu?

– Vrlo blizu – glasio je odgovor: – Čini se da vas zanima točan položaj.

– Ne volim zagonetke, a još manje da me netko vuče za nos – odgovorim oštro.

– Zar vjerujete da ja to radim?

– upita on.

– Želio bih što prije obaviti ovaj posao pa da mogu nastaviti živjeti po svome.

– Možete otići kad god zaželite, gospodine Adamse – podsjeti me Martel hladno. – Nikada nisam tvrdio da mi je potrebna vaša pomoć da pronadem zlato.

Nije mi se svidio njegov prijedlog. Dakako, želi me se otarasiti kako bi ostao sam sa zlatom.

Činjenica da mu ne vjerujem obvezuje me još više da ostanem i pobrinem se da zlato dopsije u prave ruke.

– Ostat ću do kraja – rekao sam odlučno, a on kimne glavom kao da i nije očekivao drukčiji odgovor.

– Revere – obrati se zatim svome čovjeku – sutra ćeš unajmiti zaprežna kola sa četiri konja.

Znači zaista smo blizu cilja, zaključim. Zašto bi inače Martel unajmivao kola? Rekao je da su potrebna četiri konja, što navodi na zaključak da zlata ima mnogo više no što sam mislio, a mnogo zlata izaziva gramzljivost kod svakog čovjeka.

Naslonjen na zid promatrao sam Martela. Lice mu je bilo zadovoljno kao u mačke koja je upravo pojela kanarinca, pomislio sam zlovoljno. Revere je motrio svoga gazdu, a Beam sve nas. Svaki je od

nas opet promatrao pažljivo preostalu trojicu.

Eto, što sve čovjek radi zbog zlata.

XXXII

Jim i ja smo prvi napustili salon. Jim je pošao do konjušnice da pogleda konje, a ja sam se uputio ravno u hotel.

– Soba trinaest – rekao mi je službenik na recepciji uputivši mi čudan pogled.

Otkjučao sam vrata i ušao u sobu, a zatim zapaženo stao.

Polunaga Andy se uspravi u mome krevetu

– Prokletstvo – promrsio sam kroza zube. – Što ti radiš u mojoj sobi?

– Našoj sobi – ispravi me ona.

– Što?

– Ovo je naša soba – ponovi djevojka.

– O čemu to pričaš?

– Nije bilo dovoljno slobodnih soba – objasni ona – pa smo prisiljeni biti zajedno u ovoj sobi.

– Zar nisi mogla uzeti sobu zajedno sa sestrom a mene pustiti da budem s nekim muškarcem.

Načinivši grimasu ona mi reče da ne može biti u sobi s Michellom, a zatim sasvim odbaci pokrivač otkrivši nago tijelo.

– Zar bi uistinu, radije spavao u sobi s nekim od muškaraca? – upita me lukavo.

Znao sam da je djevojka lijepa unatoč njenim pokušajima da se zamaskira i sakrije ljepotu, ali ovo nisam očekivao ni u najsmjelijim snovima. U prvome redu iznenadio me njen postupak, činjenica da je odlučila spavati sa mnom, a zatim, njeno nago tijelo mi je jednostavno

oduzelo dah. Grudi su joj istina male, ali savršeno oblikovane, ramena široka, struk uzan, a noge dugačke i vitke.

– Andy...

– Andrea – ispravi me ona oštro. – Molim te, zovi me Andrea. Noćas želim biti žena – plave su me oči molećivo promatrale. – Pomozi mi, Clinte!

Trebao bih biti sazdan od kamena da odolim takvoj molbi, mislio sam dok sam se približavao krevetu.

– Iznenaden si, zar ne? – rekla je poslije dišući isprekidano.

– Ugodno – rekao sam sa smiješkom.

– Nebesa, i ja – rekla je nježno.

XXXIII

Idućega jutra za zajutarkom Michelle me je ošinula hladnim neprijateljskim pogledom koji me iz neobjašnjiva razloga ispuni zadovoljstvom. Jamačno je saznala da je Andu provela noć sa mnom i to je nije usrećilo.

Jednako kao što me je iznenadila svojim ponašanjem sinoć u krevetu, Andy me je ugodno iznenadila i svojim držanjem toga jutra. Nije mi dobacivala nikakve poglede niti uzdisala, kao što to obično čine djevojke njene dobi nakon noći provedene s muškarcem. Vladala se posve prirodno kao da se te noći između nas nije ništa zbilo.

– Želio bih da nešto raščistimo, gospodine Adamse – obrati mi se Martel dok smo pili kavu.

– O čemu je riječ?

– On sad ja vodi akciju. Zamislite da smo u jasci i ja sam vaš pretpostavljeni

– Nikada nisam bio vojnik, Martele – rekao sam namjerno ispuštajući ono gospodine – i ni od koga nisam primao naredbe. Vi možete voditi akciju, ali ja nemam namjeru biti vaš vojnik.

Čovjek se ukoči.

– Dobro – protisne bijesno – ako vi tako želite.

– Želim – odrezah oštro.

– Hajdemo, Michelle – Martel ustane, a ona pođe za njim.

– Bojim se da ovo neće završiti dobro – reče Jim.

– Nije ni počelo dobro, ako misliš na odnos Martela i mene – rekao sam trpko.

– Pripazi, Clinte – umiješa se Andy. – On je vrlo opasan čovjek.

– Hvala, Andy – rekao sam toplo.

– Morat ćemo čuvati jedan drugome leđa, Jime – obratio sam se mladiću dok smo izlazili iz restorana. – Imaš li revolver?

– U bisagama, ali nisam baš dobar strijelac.

– Nosi ga uza se. Možda ga nećeš morati upotrijebiti, ali nikad se ne zna.

Povorka je lagano krenula iz grada. Michelle i Paul su jahali na čelu, Revere je sjedio u kolima, a Andy, Jim i ja smo jahali sa strane kola.

Opazio sam da Revere ispod sjedala drži veliku pušku. Nadam se samo da ju je i Jim opazio.

XXXIV

Dogodilo se to nakon otprilike tri sata jahanja. Iznenada me je nešto udarilo. Zamračilo mi se pred očima dok sam padao s konja.

Kad sam se poslije nekoliko sati probudio nisam se mogao sjetiti što se točno dogodilo.

Ležao sam na ledima, a Duke je svojim nosom njuškao po mom licu. Vjerojatno sam se i probudio zahvaljujući njemu.

Pokušao sam se uspraviti, ali mi pred očima zaigraše zvijezde te sam glavu zario u ruke. Pod prstima osjetih nešto ljepljivo. Zagledavši se u ruku ustanovio sam da je to krv.

S naporom sam se uspravio i dohvatio čuturu s vodom što je virila iz bisaga. Izlio sam vodu na glavu, a zatim isprao usta i otpio nekoliko gutljaja.

Još sam bio suviše slab da bih mogao užjhati, pa sam ponovo sjeo na zemlju dok su mi misli grozničavo jurile glavom.

Što se dogodilo? Posljednje čega se sjećam jest da sam jahao pokraj kola promatrajući naizmjenice Martela na čelu kolone i Revera ispod čijeg je sjedala virila velika puška. Zatim...

Zatim sam se probudio ležeći na zemlji.

Pokušao sam se sjetiti jesam li čuo pucanj, ili osjetio udarac prije no što sam pao. Rana na glavi dokaz je da me netko udario, pa sam onesviješten pao.

Netko me udario, ali tko?

XXXV

Kad sam se idućeg puta probudio, ležao sam u krevetu. Nadao sam se da je to drugo buđenje istoga dana. Po drugi put u jednome danu nisam upamtio kako sam se onesvijestio. Obazreo sam se po sobi. Nije mi bila poznata. Sve što sam znao jest da sam u hotelu.

Prislonio sam ruku na glavu i otkrio zavoj. Drugu sam podvukao pod pokrivač i ustanovio da sam nag. Pogledao sam po sobi i nisam vidio ni odjeće, ni oružja.

Boreći se s nesvjesticom ustao sam i teturajući krenuo prema vratima, kad se ona naglo otvore. Kao kroz maglu ugledao sam punašnu ženu tridesetih godina zapanjena izraza na licu.

– Što to radite? – žurno me gurne prema krevetu. – Brzo natrag – naredi oštro.

– Da, svakako – promrmlijao sam nesigurno i poslušno se vratio u krevet osjećajući da bi mi u protivnome noge otkazale poslušnost.

– Ne smijete još ustajati – reče žena strogo. – Liječnik je rekao da morate mirovati.

– Gdje sam? – pitao sam iznemoglo.

– Reći ću vam premda mi po treći put postavljate to pitanje otkako su vas ovamo doveli. Kad budete posve budni, odgovorit ću na sva vaša pitanja – obeća sa smiješkom.

Namrštio sam se i htio reći da sam sada budan, ali iznenad mi se počelo mračiti pred očima. Ovoga sam puta barem znao da gubim svijest, iako nisam mogao uraditi ništa.

Kad sam se idući put probudio, sjedila je pokraj mene tako da bih se mogao gotovo zakleti da sam u nesvijesti bio samo nekoliko sekunda.

– Ako vam pitam gdje sam – rekao sam – po koji put postavljam to pitanje?

Nasmijala se.

– Četvrti, ali sada ste zaista budni. Oči su vam bistre.

Govorila je istinu, jer sam sada mnogo jasnije vidio njeno lice, priv-

lačno iako se ne može reći da je i lijepo. Ispod jednostavne haljine isticale su se pune grudi, uzan struk i bokovi.

– Niste još odgovorili? – podsjetio sam je.

– Nalazite se na mojoj farmi u blizini Nolanvillea u Georgiji. Jučer vas je konj donio ovamo. Moram priznati da ste se jedva držali na sedlu. Izgledali ste vrlo loše.

– Jučer?

– Tako je – potvrdi ona. – Nekako sam vas unijela u sobu i poslala po liječnika. Cijelu vas je noć tresla groznica. Želite li što sada?

– Pice, a mogao bih i prigristi nešto – rekao sam nakon kraćeg razmišljanja. – Dakako, volio bih se okupati.

– Naprije ću vam donijetu jelo, a poslije toga ćete se okupati.

Dok sam jeo ispričala mi je da je udovica i da vodi ranč uz pomoć šesnaestogodišnjeg dječaka.

Zove se Rhea Marlowe, a već četiri godine, otkako joj je umro muž, živi na ranču sama i tek odnedavno je smogla sredstva da unajmi dječaka za ispomoć.

– Gulaš je izvrstan – rekao sam pružajući joj praznu zdjelu.

– Drago mi je da se osjećate bolje – ruka joj se nehotice očeše o moju i ja zadrhtah.

Trenutak zatim ponovo su nam se dodirnule ruke. Ovoga puta nisam bio siguran nije li to učinila namjerno. Pitao sam se koliko dugo živi bez muškarca. Zar je moguće da pune četiri godine nije spavala ni sa jednim?

– Moram sada nahraniti telad – reče ona. – Poslije toga ću vam pripremiti vodu za kupanje.

– Kada mogu na put?

Namrštila se.

– Liječnik će doći ponovo sutra ujutro. Možete ga pitati, a sada moram ići – reče žurno i nestane iza vrata.

Otišla je tako brzo da je nisam stigao pitati za odjeću i oružje.

Polako sam ustao bojeći se da se ponovo ne onesvijestim. Začudo, uspio sam. Nisam se srušio, a pred očima mi se nisu više pojavljivale crne točke. Učinio sam korak naprijed, pa još jedan i došao do vrata. Sjajno!

XXXVI

Liječnika sam zapanjio svojim brzim oporavkom. Rekao sam mu da za to imam zahvaliti izvanrednoj njezi gospode Marlowe.

– Smatrate li da sam dovoljno zdrav da mogu jahati? – upitao sam ga.

Stari me liječnik pogleda ispod naočala.

– A što biste uradili, kad bih vam rekao ne?

– Odjahao bih.

– Onda idite! sretan put!

– Hvala.

Poslije njegova odlaska u sobu je ušla Rhea noseći moju čistu odjeću.

– Odlaziš – bilo je sve što je rekla.

– Rado bih ostao, Rhea – rekao sam iskreno – ali moram nadoknaditi izgubljeno vrijeme što prije i platiti neke dugove.

– Znam – kimne u znak razumijevanja. – Pripremit ću ti doručak.

S tugom na licu promatrala me je kako jedem. Bilo mi je žao što ne mogu ništa uraditi da joj pomognem, već je moram ostaviti na puštoj farmi. Moram pronaći Mar-

tela i ostale i vratiti dug onome tko me je udario u glavu.

– Možda ćeš na povratku ponovo svratiti – rekla je s nadom u očima.

– Moram poći, Rhea – rekao sam sa žaljenjem. – Nemam drugog izbora.

– Shvaćam – promuća ona obraza zažarenih od stida zbog ovog posljednjeg pokušaja da me privoli da ostanem. – Moram ... moram ti još nešto reći.

– Što?

– Prošli su ovuda. Ljudi koje tražiš – rekla je tiho. – Čovjek na ridanu i dvije žene.

– Što? Kuda?

– Dan prije tebe.

– Koliko ih je bilo? Spominješ samo jednog muškarca i dvije žene?

– Pratila su ih još dva muškarca – nadoda ona. – Lijepa žena se zove Michelle, zar ne? – upita me premda je već slutila odgovor.

– Da, a čovjek na ridanu joj je muž.

– Ona ga ne ljubi.

– Što? – povikao sam iznenađeno. – Odakle ti to znaš?

– Zaustavili su se na farmi i kupili od mene hranu. Promatrala sam ih dok su stajali jedno uz drugo. Ne, ona ga ne voli – završi odlučno.

– Prilično je neobična tvoja tvrdnja, uzme li se u obzir da si ih vidjela samo nakratko...

– Žena to osjeti, Clinte – prekinu me ona odlučno. – Ona ga ne voli, ali ona druga, mlada ga ljubi.

– Kakav dar zapažanja – rekao sam s uzdahom.

– U svakom slučaju, uputili su se prema jugu.

– Jugu? – promrmljao sam začuđeno. – Dok sam bio s njima putovali smo prema sjeveru. Zašto? Možda zato da se mene oslobode?

Zagledao sam se prema jugu pitajući se koliko su odmakli s obzirom da imaju ukupno tri dana prednosti. Dakako, oni se kreću prilično sporo, a ja imam Dukea. Budem li jahao i noću, možda ću ih stići prije nego što se domognu zlata.

XXXVII

Jahanje mi je godilo, premda sam još bio prilično slab. U svakome slučaju još jednom mi je Duke spasio život. On me je doveo na Rheinu farmu kada sam se onesvijestio, i tako je to uvijek kad se nađem u nevolji. Mogu računati na njega. Ustvari, nas dvojica pomožemo jedan drugome i pazimo jedan na drugoga.

– Cijenim tvoju pomoć, momče – rekao sam trljajući ga s ljubavlju po vratu. Sada je dva nula u tvoju korist.

Konj odmahne grivom kao da me razumio i želi reći da ne vodi računa o rezultatu.

Ponovo sam razmišljao o onome što sam čuo od Rhee. Sudeći po njenu opisu, Jim svojevolumno prati povorku, što znači da im je pošlo za rukom da ga potkupe. Možda tek nakon moga pada, ali to ne mijenja na stvari. Izdao me je, a ja sam ga zavolio. Štoviše, počeo sam mu vjerovati, mislio sam s primjesom ogorčenja.

XXXVIII

Sunce je tek počelo izranjati iza planine, kada sam idućega jutra opazio nečije tijelo u daljini. Obuzet lošom slutnjom podbo sam Dukea. Netko je stradao, samo nisam znao tko.

Bojao sam se da bi to mogla biti Michelle, ali ubrzo sam vidio da je tijelo muškarca. Dakako, odmah sam znao da je pred mnom leš Jima Beama.

Sjahao sam i okrenuo ga na prsa otkrivši da je ubijen sa tri metka u grudi. Momak nije imao sreću kao ja. Netko, ili nešto, spriječilo je Martela da me ubije. Pretražio sam Jimove džepove i ustanovio da su prazni. I oružje mu je oduzeto, konj takoder. Ostavili su mi jedino odjeću, zaključio sam gorko.

– Oprosti, Jime – rekao sam uspravivši se tužno. Trebao si ostati u New Orleansu i brinuti o konjima. Druženje sa mnom naposljetku ti nije donijelo sreću.

Uzjahao sam Dukea i nastavio put prema jugu. Sada sam barem znao da sam na dobrome putu.

Jim je pao kao žrtva, ili je došlo do obračuna između Martela, Revereja i njega, zaključio sam nakon kraćeg razmišljanja, pitajući se kako su se ponašale žene.

Toga me dana konačno savladao umor. Dani i noći naporna jahanja uradili su svoje, pa sam naposljetku zaključio da je bolje da stanem i malo odspavam, nego da se ponovo onesvjestim.

– Tako je, veliki druže – rekao sam konju. – Ne bismo željeli ponovo proći kroz onaj pakao, zar ne? – Stavio sam vreću za spavanje na obližnju stijenu i ispružio se na nju i ne trudeći se da se pokrijem. – Opusti se nekoliko sati –

ponovo sam se obratio Dukeu. – Ako se ne pobudim za dva-tri sata, bit će bolje da me probudiš – rekao sam kao da govorim sa čovjekom, a zatim utonuo u dubok san.

Nije me probudio Duke, premda sam kad sam otvorio oči ugledao najprije njega. Jamačno me je pokušao probuditi nekoliko puta, ali bez uspjeha. Sada su me krupne odane oči tužno promatrale. Probudio me zapravo udarac nečije čizme. Podigao sam pogled i vidio ružno lice njenoga vlasnika.

– Ustani – rekao je čovjek poprativši to podizanjem puške.

Dok sam ustajao netko drugi me je oslobodio opasača s revolverom. Zastao sam na trenutak a zatim se uspravio.

Sada sam bio posve budan i malo bolje sam pogledao čovjeka koji me je napao. Na sebi je imao južnjačku uniformu s oznakama narednika.

– Pogledaj i ostale – čuo sam njegov grubi glas i poslušao. Iza njega su stajala četiri vojnika u sličnim uniformama.

– Predlažem da ne pokušavaš ništa, ako želiš sačuvati život – javi se ponovo narednik, očito vođa grupe.

– Dobro – rekao sam pokorno. – Što se ovdje događa? – nisam mogao da ne pitam. – Zar vi, prijatelji, ne znate da je rat završen?

Usne mu se razvuku u prezriv osmijeh otkrivajući niz ružnih žutih zubi.

– Tako misle prijaviti sjevernjaci – zatim se okrene prema jednome od vojnika i naredi – Veži ga čvrsto i posadi na konja. Odvest ćemo ga generalu.

– Kome generalu? – pitao sam zapanjeno.

– Vidjet ćeš, a dotle zaveži ako ne želiš da te skratimo za glavu – odvrati narednik grubo. – Odsad se možeš smatrati zarobljenikom južnjačke vojske.

Vezali su mi zatim ruke i stavivši povez preko očiju posadili na Dukea.

Uskoro sam izgubio pojam o vremenu.

– Koliko dugo će još ovo ... – počeo sam pitati, ali osjetih pušćanu cijev među rebrima.

– Pitanja ćeš postavljati generalu, kad za to dode vrijeme – čuo sam narednikov glas – no ne znam hoćeš li dobiti i odgovor.

Iznenada mi padne na um jedna misao. Je li moguće da i vojnici traže zlato?

Pomirivši se sa činjenicom da ću pitanja moći postavljati samo „generalu“, opustio sam se toliko da se dogodilo ono što je bilo neizbježno.

Utonuo sam u san.

XXXIX

– Hajde – čuo sam kroz san grubi narednikov glas. – Skinite ga s konja, a ja ću javiti generalu da smo stigli.

– Dobro, naredniče – potvrde dva vojnika gotovo u glas. – Dobro je, momče – obrate se sada meni – skinut ćemo ti povez i osloboditi te spona. Dakako, prije toga te ugurati u ćeliju da ne bi stekao porešan dojam, ha, ha.

– Vidjet ćemo se poslije – reče vojnik zaključavajući vrata ćelije.

– Kada?

– Možda za nekoliko sati – odvrati on nemarno – ili dana – dometne na kraju.

Još dugo poslije njegova odlaska u ušima mi je odzvanjao njegov smijeh. Ćelija je bila mala, vlažna, mračna i imala je okovana vrata koja ubijaju i najmanju nadu za bijeg. Jedinu pogodnost predstavljao je uzak željezni krevet.

Iskoristit ću ovaj prisilni odmor da se naspavam kako bih poslije, ako ikada budem slobodan, mogao lakše nadoknaditi izgubljeno vrijeme.

Od toga je trena vrijeme za mene prestalo postojati. Znam samo da su se za moga boračka u ćeliji dva puta otvorila vrata.

Donijeli su mi dva obroka. Ali što to znači? Ako me hrane dvaput dnevno, značilo bi da se ovdje nalazim šesnaest sati. Ako me hrane jednom ... onda dva dana.

Odustao sam od daljeg razmatranja pojma vremena. Treći put je čovjek koji mi je donio obrok zapodjenio neku vrst razgovora.

– Spavaš li? – pitao je stavljajući preda me poslužavnik s hranom. – Nervozan si? Jamačno se pitaš što će biti s tobom?

– Ni jedno od toga ako sam spavao – odvratio sam suho. Prionuo sam jelu premda nisam bio, osobito gladan. To me navelo na zaključak da me ipak hrane barem dvaput dnevno, što bi opet značilo da sam ovdje već drugi dan.

Tko god da jest, general se dobro poigrava sa mnom, mislio sam zlovoljno zureći u mrak. Prava igra čekanja. Pitao sam se razmišlja li taj čovjek uopće o meni.

Pojeo sam obrok, iako nisam osjećao glad, samo zato što nisam znao kad će mi general prestati slati hranu. Ako se izuzme lagana glavobolja, osjećao sam se vrlo dobro, bolje nego ikad u posljednjih desetak dana.

Kad sam razmislio malo bolje, zaključio sam da mi ipak nešto nedostaje. Piće. Tek sada sam uočio da mi nikada nisu donijeli ništa za piti, a hrana je bila vraški posoljena.

Bio sam žedan.

Što je vrijeme više odmicalo, sve sam više cijenio strategiju „generalala“, ali ne toliko da ne bih mogao spavati.

XL

Idućega puta sam se probudio sam, što je bio dobar znak. Ustao sam i protegao se. Uistinu, osjećao sam se mnogo bolje. Glavobolja je posve iščezla. Bio sam posve budan i čio.

Jedino me mučila žed.

Sjeo sam na krevet u iščekivanju sljedećeg obroka. Nisam morao dugo čekati. Slaba svjetlost prodrla je u ćeliju a zatim se na ulazu pojavila osoba koja je nosila poslužavnik s hranom. Već sam uočio da mi je svaki put druga osoba nosila obrok, ali to nije umanjilo moje iznenađenje kada sam je ugledao.

Ovog puta s poslužavnikom u ruci na vratima je stajala Andrea Bouchet.

– Andy! – glas mi je odavao iskreno zaprepaštenje. – Odakle ti ovdje?

– Nije mi dopušteno odgovarati na tvoja pitanja, Clinte. Dobit ćeš sve odgovore na njih kada...

– Kada vidim generala – završio sam umjesto nje. – To mi ne prekida govore. A kada ću ga vidjeti? I tko je on?

Lice joj je ostalo bezizražajno kad je rekla:

– Žao mi je, Clinte – okrenula se da izade.

– Što je s pićem? Obilno posoljena hrana uradila je svoje – rekao sam značajno, tako da se na trenutak osvrnula i pogledala me u oči.

– Pitat ću – bilo je sve što je rekla prije nego što su se za njom zatvorila vrata.

Poslije jela zavalio sam se na krevet i počeo razmišljati o Andy. Kako to da se ona našla ovdje? Jedino moguće objašnjenje, jest da su i Martel i južnjačka vojna jedinica u isto vrijeme našli zlato, te da su on, Michelle, Andy i Revere zarobljeni tom prilikom. Možda je čak prilikom tog okršaja stradao i Jim Beam.

Ako general južnjačke armije ima zlato, možda je već ubio Martela i Revere, razmišljao sam dalje. Žene je ostavio na životu... radi... Obuze me jeza pri pomisli kako je Con Macklin koristio žene u svome logoru.

Veliko pitanje koje se nameće sada, jest zašto mene drže na životu? Trošim hranu koju su mogli pojesti njegovi ljudi. Jamačno ima neki plan sa mnom. Samo kakav?

Možda mu je Martel rekao da sam član Tajne službe američke vlade. U tom slučaju general možda misli da znam nešto što može pomoći Jugu da se ponovo domogne vlasti. Možda bih ga i ja trebao ostaviti u uvjerenju da nešto znam, dok ne smislim kako ću odavde izaći živ.

Počeo sam smišljati svu silu laži koje bih mu mogao podvaliti da ga zadovoljim. Kada... i ako... ga napokon sretnem, morat ću ga brzo procijeniti da vidim koje laži mu mogu prodati, a koje ne.

Nadao sam se samo da je to lud čovjek.

XLI

Mnogo je teže čamiti u ćeliji budan, pa mi je tek sada, kada sam zasićen snom, tupo zurio u strop, postalo jasno kakve su generalove namjere. Da dosad nisam vrijeme potrošio spavajući, jamačno bih već bio lud.

Prošla je cijela vječnost, ili se barem tako meni činilo, prije nego što su se ponovo otvorila vrata ćelije.

Umjesto poslužavnika s hranom ugledao sam dvije puščane cijevi.

— Hajdemo — jedan od dvojice naoružanih vojnika grubo me povuče za ruku. — General te sada želi vidjeti.

— Nadam se da će me barem ponuditi čašom vode — rekao sam podrugljivo.

— To ovisi o generalu.

— Morate li njega pitati za dozvolu kad idete na zahod — uzviknuo sam razbješnjen njihovim »generalom«.

— Ušuti ili ću te napuniti olovom — odreže vojnik grubo.

Gurnuli su me u suncem obasjano dvorište i ja na trenutak zaturah zaslijepljen snažnom svjetlošću. Zaštitivši oči rukama nastavio sam put između narednika s jedne i vojnika s druge strane.

— Hoda poput stare žene — obrati se vojnik naredniku. Morao sam se složiti s njim. Zgrbio sam se u nastojanju da zaštitim oči od jake sunčane svjetlosti.

Napokon smo ušli u neku zgradu, na kojoj je krupnim slovima pisalo: Generalštab. Narednik zakuca na vrata, a zatim me gurne unutra.

Našao sam se oči u oči s Joeyem Revereom.

— Evo ga — reče narednik.

Revere ustane od stola. Bio je u kapetanskoj uniformi.

— Nije li ta uniforma suviše teška za tako maloga dječaka? — upitao sam podrugljivo.

Uspravio se i ošinio me hladnim pogledom. Moj pratilac se prigušeno nasmije, ali odmah ustukne pred Reverinim ostrim pogledom.

— Bit će bolje da pripaziš na svoj jezik, Adamse — reče Revere.

— Ti si sada ratni zarobljenik.

— O kome ratu je riječ? Onaj kojega se ja sjećam završio je prije punih šest godina — nagnuo sam se naprijed i dodao podrugljivo. — Izgubili ste ga!

— Tako kažete vi sa sjevera — izjavi on ponosno.

— Tako je zapisano u povijesti Sjedinjenih Američkih Država — rekao sam ističući svaku riječ. — Poraz je na vašoj strani.

Lice mu se smrači.

— Drugačije ćeš pjevati kada se Jug ponovo digne.

— Hoće, vraga!

— Zašto ne kažete generalu da je on ovdje? — predloži narednik.

Revere ga ukočeno pogleda.

— Bit će bolje da imate na umu tko kome naređuje, naredniče — izjavi s visoka.

— Da, kapetane — pokunjeno će čovjek.

Revere pride jednim vratima, zakuca i ude.

— Kakav magarac — promrsi narednik.

— Barem u tome se slažem s vama — prihvatio sam podrugljivo.

— Misli da zato što ljubi nečiju stražnjicu može... — nastavi narednik bijesno, ali vrata se otvore i on naglo ušuti.

— Uvedite ga generalu — naredi Revere svome podređenome.

– Hajdemo – reče on i gurne me prema sobi glavnokomandujućeg čovjeka obnovljene južnjačke vojske. Čovjeka koji smišlja obnovu Juga.

Nisam bio nimalo iznenađen kad sam ugledao čovjeka za stolom. Reverina prisutnost u pred-soblju predstavljalo je neku vrst najave.

»General« Paul Martel ustane.

– Trebam li biti iznenađen, Martele? – pitao sam podrugljivo.

– General Martel – ispravi me on hladno.

– Vidim da ste sebi dodijelili viši čin.

– Koji mi je trebao pripasti odavna, gospodine Adamse – reče on kruto.

Obazreo sam se po prostoriji i opazio nekoliko boca i vrč s vodom na stolu pokraj prozora.

– Nećete me ponuditi pićem? – upitao sam.

– Dakako da hoću – glasio je miran odgovor. – Možete ići, naredniče. Zatvorite vrata i pričeka-ajte u hodniku.

Kad smo ostali sami, Martel pride stolu s pićem.

– Konjak?

– Ne, nešto jače. Viski.

Pogledavši me s neodobravanjem natoči sebi konjak a meni viski. Moju čašu odloži na svoj stol.

– Dobit ćete je – reče prateći moj pogled – nakon našeg razgovora.

– Što želite znati? – pitao sam izravno dok su mi se misli u divljem kovitlacu rojile glavom. Znao sam da većinu laži kojima sam namjeravao obasuti generala moram sada odbaciti. Martel mi neće tako lako povjerovati.

– Želim da mi odgovorite samo na jedno moje pitanje. Zatim možete piti – reče hladno.

Prokletnik, znao je koliko sam žedan, premda sam nastojao da mi glas zvuči ravnodušno kad sam ga podsjetio na piće.

– Koje je to pitanje?

Položio je obje šake na stol i nag-
nuo se naprijed.

– Gdje je zlato?

– Što? – promatrao sam ga s nevjericom.

– Čuli ste me, Adamse – po-novi on oštro. – Gdje se nalazi moje zlato?

– Vaše zlato?

– Zlato Novoga Juga – Ispravi se on.

– Ne znam gdje se ono nalazi, Martele. Bio sam uvjeren da je u vašim rukama. Ne mislite valjda da sam na cilj stigao prije vas? Poslije onog udarca? A kako bih uostalom i znao gdje je taj cilj? Ni-kad mi niste rekli na kome je mje-stu zlato zakopano.

– Zar me držite budalom? – prasne on uspravivši se naglo. – Ja za vas više nisam Paul Martel već general armije Novoga Juga. Bit će bolje da to upamtite – završi prijeteci.

– Čuo sam za tu armiju. Mala je, zar ne?

– Da, sada smo još mali, ali kada pronađem zlato postat ćemo veliki i snažni i ponovo ćemo vra-titi vlast Jugu – dobaci on bijesno.

Pljesnuo sam rukom o ruku, a on me pogleda kao da sam mu pos-red lica prilijepio šamar.

Iznenada zaobide stol, zgrabi dugačku sablju i bijesno njome za-vitla ispred moga nosa.

– Da ne trebam zlato, ubio bih te kao psa – promrsi unoseći mi se u lice.

– Rekao sam ti, Martele, ne znam gdje je.

– Znaš – bio je uporan. – Pročitao si pismo koje si mi trebao prenijeti i zaključio gdje je zlato. Zatim si mi dao lažno pismo. – Trenutak zastane. – Možda zlato nije kod tebe, ali siguran sam da znaš gdje je.

– Čekaj malo – rekao sam pokušavajući sabrati misli. – Znači li to da si došao na mjesto na kojemu je trebalo biti zlato i da ga nisi našao?

– Dobro znaš da nisam – procijedi on. – Ti si zamijenio pisma.

Ono što sam tada uradio zapanjilo je ne samo njega već i mene. Počeo sam se smijati.

– Jesi li poludio? – Martel je ukočeno zurio u mene. – Prestani, čovječe, ili ću te morati ubiti!

Njegova me prijetnja nije mogla zaustaviti. I dalje sam se neobuzdano smijao dok je on razjapljenih usana tupo zurio u mene.

– Čovjek je poludio – rekao je više za sebe.

– Ne – napokon sam se zaustavio. – Nisam, premda bih trebao biti. Jednostavno nisam mogao odoljeti smijehu. Ta zar sve ovo nije smiješno?

– Što je smiješno? – upita on oštro.

– Ne znaš?

– Ne poigravaj se sa mnom – Martel je počeo škrgutati zubima.

– Ne, ja sigurno nisam onaj koji se poigrao s tobom, već vlada Sjedinjenih Država. Grant i Tajna služba poigrali su se s obojicom.

– O čemu to trabunjaš?

– Nikada ti zapravo nisu povjerovali – objasnio sam još se tresući od smijeha – ali su odlučili poslati ti mamac. Lažno pismo da vide hoćeš li pokušati dodi do zlata. Udesili su nas obojicu. Pretpostavljam da bih se trebao ljutiti.

Možda i hoću poslije, ali sada mi je sve to samo smiješno.

Trenutak me je ukočeno promatrao a zatim krikne:

– Naredniče!

Čovjek jurne kroz vrata i zbunjeno pogleda svoga pretpostavljenoga.

– Vodite ga. Odvedite ga u ćeliju dok ne odlučim na koji ću ga način ubiti.

Dobacio sam mu sažaljiv pogled.

– Razmisli malo, Martele – rekao sam mirno. – Vidjet ćeš da imam pravo. Vlada je pokušala provjeriti tvoju odanost, a ti si odmah otkrio svoje karte. Trebao si samo javiti u Washington da zlato nije ondje, a tada bi ti vjerojatno poslali pravo pismo s uputama.

– Vodi ga – poviče on na narednika.

– Hajdemo, prijatelju!

– Odmah – rekao sam, ali umjesto da ga poslušam prišao sam u dva koraka Martelovu stolu, zgrabio čašu s viskijem i iskapio je na dušak.

– Izlazi! – Martelovo je lice bilo grimiznocrveno dok je vitlao sabljom po zraku. Nije me mogao ubiti, barem dok ne odluči imam li pravo.

Na vratima sam se još jednom okrenuo i preko ramena dobacio »generalu«:

– Molim te, reci kuharu da malo manje soli moju hranu. Hvala!

XLII

Možda su prošli sati, a možda i dani prije nego što su ponovo došli po mene da me odvedu u Martelovu kancelariju. U izrazu njegova lica ništa se nije promijenilo osim

što sada nije bilo crveno. A nije ni vitlao sabljom kao prošli put.

– Sjedni, Adamse – ponudi me prigušenim glasom.

– Hvala.

– Naredniče, natočite gospodinu Adamsu čašu viskija – obrati se oficiru.

– Gospodine?

– Čašu viskija, rekao sam, budalo! – ponovi Martel bijesno.

– Da, gospodine.

Pride stolu, natoči punu čašu viskija i pruži mi je zbunjeno. Zahvalio sam prijateljskim osmijehom.

– To je sve. Čekajte vani dok vas ne pozovem – Martel odmahne rukom otpuštajući narednika.

Polagano sam pijuckao viski, jer nisam znao kad će Martel sljedeći put biti velikodušan. Sve zavisi od toga kakvu je igru sada odlučio zaigrati.

– Zaključio sam da možda imaš pravo, Adamse – prozbori on napokon.

– Zaista? – nabrao sam obrve.

– Da.

– Velikodušno od tebe – rekao sam podsmješljivo.

– Pričekaj da vidiš koliko sam velikodušan – nastavi on. – Budući da nas je obojicu na neki način izigrala Tajna služba, pružam ti priliku da nam se pridружиš.

– Što te navodi na pomisao da bih vam se želio pridružiti?

– Tvoja te je vlada iskoristila. Napravila je od tebe budalu. Zar joj duguješ odanost?

– Možda imaš pravo – rekao sam nakon kraćeg razmišljanja.

– Dakako da imam, čovječe – reče on žustro. Ustane i natoči sebi čašu konjaka, a meni donese cijelu bocu viskija. Gotovo mi se zamaglilo pred očima od oduševljenja.

– Ti i ja bismo bili izvrsni ortaci – nastavi on pošto je sjeo. – Dao bih ti oficirski čin, dakako.

– Velikodušno – promrmljao sam. – No nisam siguran da želim biti oficir u vojsci u kojoj Revere ima kapetanski čin. – Mahnuo sam rukom prema Reverinoj sobi.

– Da, on mi počinje stvarati probleme – prizna Martel. – Ljudi ga ne vole.

– Pitam se zašto.

– Možda nisam odabrao najbolji način da ga nagradim za njegovu odanost.

– Odanost? – uzviknuo sam začuđeno. – Jedina osoba prema kojoj je on odan, jest on sam.

– Mogu ti jamčiti da nećeš imati nikakve veze s Revereom – reče on. – Razmisli o mojoj ponudi.

– Hoću – rekao sam zato što će mi ta riječ vjerojatno malo produžiti život.

– Naredniče!

Vrata se s treskom otvore.

– Odvedite gospodina Adamsa u njegovo novo boravište. Odvedite ga u kupaćonicu i dajte dobar ručak.

– Gospodine? – promuca čovjek zbunjeno.

– Naredniče – prekine ga general oštro – uradite kako sam vam naredio.

– Dobro, gospodine. – Narednik se obrati meni: – Hajdemo. Bilo mi je jasno da čovjek ništa više ne razumije.

– Mogu li je ponijeti? – upitao sam Martela podigavši bocu s viskijem.

– Da, svakako.

– Hvala!

Pošao sam prema vratima i zastao.

– Odakle ovolika promjena, generale? – upitao sam iznenada. – Što te navodi na pomisao da ti ja mogu pomoći?

– Znam tko si ti, Adamse – reče Martel mirno. – Znao sam to od samoga početka. Smatram da nam neće nimalo škoditi ako se jedna živa legenda poput tebe bude borila za našu stvar.

– Ne bih rekao da sam ja legenda – usprotivio sam se blago.

– Ne suprostavljaj se svome pretpostavljenome, Adamse – ukori me on.

– To ćemo još vidjeti – podsjetih ga mirno.

– Idi i razmisli – reče on. – Siguran sam da ćeš uvidjeti da je to najbolje što možeš odabrati.

Svakako, pomislio sam cinično, jer je druga mogućnost smrt.

XLIII

– Baš mi ovo treba – reče narednik dok me vodio u moju novu sobu. – Najprije onaj mali dripac Revere, a sada ti. Kakve sam sreće, još će te imenovati pukovnikom – gundao je zlovoljno.

– Ako to zaista uradi – rekao sam sa smiješkom – prvo što ću uraditi bit će da Revereu pošaljem na strijeljanje.

Čovjek zastane i pogleda me.

– Možda ti i nisi tako loš – reče dok mu se još na licu zrcalila dvojba.

Pokazao mi je moju novu sobu, sličnu staroj, samo osvijetljenu, a zatim kupatilo.

– Imate li kakvu odjeću za mene?

– Jedino ovakove uniforme – odvrati narednik.

Kritički sam ga promatrao nekoliko trenutaka.

– Mogao bi mi donijeti jedne hlače – rekao sam napokon.

– Budeš li se sprijateljio s generalom, dobit ćeš cijelu uniformu – podsjeti me on.

– Nisam još odlučio hoću li prihvatiti njegovu ponudu.

– Poslušaj moj savjet, prijatelju – reče narednik. – Daj mu onakav odgovor kakav on želi čuti. Taj je čovjek lud i u protivnom će te ubiti.

– Ako tako misliš, zašto si ovdje? – nisam mogao da ga ne pitam.

– Nikad se nisam slagao s Leejem – reče on slegnuvši ramenima. – Od završetka rata moj je život izgubio svaki smisao, a zahvaljujući generalu ponovo sam postao netko.

– Misliš li da Novi Jug ima šanse?

Čovjek ponovo slegne ramenima.

– Ne znam – reče iskreno. – Taj je čovjek dovoljno lud da nešto napravi. Slušaj, potražiti ću ti hlače – reče prekinuvši razgovor o generalu.

– Naredniče – zaustavio sam ga na vratima. On se okrene i upitno me pogleda – što se dogodilo s mojim konjem?

– Krupnim vrancem? – na licu mu se pojavi izražaj divljenja. – Dobro je. To je jedini konj koji je ljepši od generalova. Čuo sam da ga je i na trci pobijedio.

– Dobro si čuo – rekao sam sa smiješkom.

– Bila bi prava šteta da umreš i ostaviš takva konja jednome od ovih lešinara – dobaci on prije nego što je zatvorio za sobom vrata.

Prišao sam prozoru i promatrao ga kako se udaljava dvorištem ...

čovjek koji živi samo za vrijeme rata, bilo kojeg rata.

Zatim sam se uputio u kupao-nicu. Kad sam se nakon više od sata vremena vratio u svoju sobu, osjećao sam se preporođenim. Narednik je održao riječ. Ne samo da mi je donio čiste hlače, već me na krevatu čekala i čista košulja. Odjed-nu sam se usput kako mi sada treba samo dobra večera.

I puška i revolver.

I put u slobodu.

Narednik je došao da me povede na večeru. U blagovaonici je bilo postavljeno osam stolova s dugačkim klupama, pa sam na brzinu izračunao da unutra stane barem osamdeset ljudi istovremeno.

No sada smo narednik i ja bili jedini gosti. Večera je bila izvrsna: odrezak, grašak, salata i kava. Moj me pratilac promatrao sa zanimanjem dok sam halapljivo jeo posljednje zalogaje hrane. Naposljetku se naslonim na zid ispustivši zadovoljan uzdah. U tom času se na vratima blagovaonice pojavi Michelle Bouchet Martel. Netremice sam zurio u nju dok mi se cijela utroba grčila.

– Što se dogodilo? – upita me narednik, a zatim se okrene i spazi kako i Michelle stoji kao oduzeta i zuri u mene.

– Da – okrene se ponovo prema meni. – Znam zašto tako piljiš. Ta žena zaista oduzima muškarcima dah, nije li tako?

– Naredniče, slušaj – rekao sam promuklo – moram s njom govoriti, a ti mi možeš u tome pomoći.

– Što? – pogledao me kako da sam sišao s uma. – Znaš li ti da je to generalova žena, čovječe!?

– Znam – uzvratio sam nestrpljivo. – Slušaj, podi samo u kuhinju i zabavi kuhara. Vрати se za pet minuta. To je sve što od tebe tražim, naredniče. Samo pet minuta.

– Nebesa, čovječe, baš si skroman – nisam znao ruga li se ili misli ozbiljno.

– Platit ću ti – rekao sam gorljivo se nagnuvši naprijed.

– Kako? – upita on nasmijavši se.

– Sam si rekao maloprije. Ako prihvatim generalovu ponudu, imenovat će me pukovnikom. A kolika je pukovnička plaća u vašoj armiji?

Sada se smijao još glasnije.

– Ista kao i moja ... ha, ha. Nema je!

– Kako to misliš?

– Otkako smo došli ovamo, general nas ne plaća ni čime osim obećanjima – objasni prigušivši smijeh – praznim, čini mi se, tako da me ovaj posao sve više zamara.

Ustao je i strogo me pogledao.

– Moram porazgovarati s kuharem. Nemoj se slučajno zaputiti nekamo bez mene ... jer ćeš dobiti metak u leđa.

– Dobro, naredniče.

Kad su se za njim zatvorila vrata, pogledao sam Michellu koja je još oklijevala da li da mi pride. Naposljetku se pomakla s mjesta.

– Sjedni, Michelle – rekao sam kao da smo se tek jučer rastali. – Odavna nismo imali prilike za razgovor – nastavio sam gutajući je pogledom.

Ona se zabrinuto osvrne po praznoj prostoriji, zatim sjedne.

– Moraš mi dopustiti da ti objasnim, Clinte.

– Svakako, samo naprijed. Imamo još četiri minute za razgovor.

– Neću ti objašnjavati kako sam se udala za Paula – rezigni-

rano je mahnula rukom – već ono što se zbilo na brodu kamo me je poslao samo zato što je čuo da ćeš i ti biti ondje.

– Što si trebala uraditi? – pitao sam ne skidajući pogleda s njena lica. – Uzeti kuriru pismo?

– Da, baš tako – prizna ona zarumenjevši se od srama. – Ali ono što se dogodilo ... one noći između nas – nastavila je nesigurno, poniknute glave – uplašilo me toliko da sam morala napustiti brod.

– Kako?

– Paul je organizirao da me mali brod prati i prihvati s palube velikoga broda kada mu dadem znak.

– Kako si mu objasnila zašto si se vratila praznih ruku?

– Rekla sam da nisam mogla pronaći čovjeka s pismom. – Pogleda me molećivo. – Clinte, nisam znala da si ti taj čovjek. Jednostavno... izgubila sam glavu... osjećaji su mi pomutili razum i stvari su mi kliznule iz ruke...

– Mogla si mi se povjeriti, Michelle – rekao sam nježno.

– Ne – skrenula je pogledom u stranu – morala sam te ostaviti dok si spavao ili ... možda više ne bi uopće željela otići – glas joj neznatno zadršće. – Platila sam brodscome poslužitelju da te zavede na pogrešan trag. Bio je vrlo uslužan, misleći da mi pomaže da izbjegnem strašan skandal...

– O tomu ćemo pričati kada se izvučemo odavde, draga – rekao sam milujući je pogledom. – Želiš li otići?

– Oh, da – uzvikne ona, a oči joj zasjaju.

Prvi put nakon one noći na brodu vidio sam joj lice ozareno srećom. Iznenada joj se pogled

ugasi i ona se sa strahom osvrne nije li je netko čuo. – Paul je poludio, Clinte. To više nije onaj čovjek za kojega sam se udala.

– Što je s Andy? – pitao sam.

– Hoće li i ona poći?

Ona odmahne glavom.

– Nikada, ali se nada da ću ja otići kako bi mogla dobiti Paula.

– A tebi to ne smeta? – ispitivački se zagledah u njeno lice.

– Nimalo. Želim im sreću – rekla je tužno. – Andrea i ja nikada nismo bile bliske poput pravih sestara. Želim otići odavde, Clinte – šapne gledajući me sa čežnjom i molbom.

– Dobro. Otići ćemo – zvučalo je poput obećanja.

– Kako?

– Možeš li se ti slobodno kretati po kasarni?

– Mogu.

– Morat ćeš mi pribaviti ... počeo sam, ali sam krajičkom oka zapazio narednikov povratak. – Trebam revolver! – šapnuo sam žurno.

Ona mi kriomice gurne u ruku mali ženski pištolj ispod stola, ustane i dobacivši mi još jedan nježan pogled ispunjen nadom, nestane iza vrata.

Mali je deringer jamačno Andyn, pomislio sam gurnuvši ga za pojas prije nego što mi je narednik prišao. Morat ću raditi brzo jer će djevojka uskoro opaziti nestanak oružja.

– Još si ovdje, huh? – narednik me lukavo promatrao.

– A kamo bih mogao poći bez svoga pratioca?

– Završio si s jelom?

– Jesam.

– Hajdemo, odvest ću te u tvoju sobu.

– Ne, odvedi me generalu.

– Zašto?
 – Donio sam odluku, pa mu je želim priopćiti.
 Narednik me sumnjičavo pogleda.
 – Jesi li dobro razmislio?
 – Jesam – odvratim mirno. – Za mene postoji samo jedan izlaz, naredniče.
 – Vidim da je tvoja odluka čvrsta. Hajde, povest ću te k njemu. Nadam se da je ispravna. – Naredniče – rekao sam prislonivši ruku na pojas. – to je jedina moguća odluka.

XLIV

– Pričekajte u hodniku, naredniče – rekao je Martel a zatim se okrenuo prema meni. – Znao sam da će dobar obrok i kupanje biti dovoljni da dođeš k sebi. – Ispruži ruku. – Dobro došao u našu armiju, majore Adamse.

Umjesto da prihvatim pruženu ruku, izvukao sam pištolj i uperio ga njemu u lice.

– Što to znači? Što je to?

– Nalikuje igrački – rekao sam mirno – ali nije. napraviti će ti lijepu rupu na čelu, generale. Podigni ruke.

– Lud si, Adamse – reče muklo ali poslušao. – S ovim nećeš pobjeći.

– Gdje je moj revolver?

– Ne budi glup – opomene me on.

Prislonio sam mu pištolj na sljepočnicu.

– Hoću moj revolver, generale. Ako ga ne nađem u tvome stolu, ubit ću te bez milosti.

– Nećeš – odvratio on premda mu se u očima nazirao strah. – Ja sam tvoja izlaznica odavde.

– Sam si maloprije rekao, Martele. Sjećaš li se? Ja sam lud – ove riječi popratio sam još snažnijim pritiskom pištolja u njegovu glavu.
 – Okreni se zajedno sa mnom da otvorim stol.

Okrenuli smo se zajedno i pri tom sam opazio da se počeo znojiti.

– Ne miči se – rekao sam oštro dok sam prilazio stolu.

– Nije u stolu – promuća on napokon. – Tamo je – pokaže rukom – u ormaru pokraj prozora.

Još hodajući natraške i držeći ga na nišanu došao sam do ormara. izvadio sam svoj revolver i uperio ga u Martela, vrativši mali Andyn za pojas. Počeo je spuštati ruke.

– Želiš li vidjeti kako brzo pućam? – upitao sam i on žurno ponovo dignu ruke uvis.

– Sada otvori vrata i vikni naredniku da dovede tri konja, uključujući i moga Dukea – naredio sam oštro.

– Za koga su dva druga? – upita on.

– Vidjet ćeš – obećao sam. – Sada uradi kako sam ti rekao ili ćeš dobiti metak u glavu. Pazi, ne želim nikakvih podvala.

Nakon kraćeg oklijevanja odškrinuo je vrata.

– Naredniče, osedlaj konja gospodina Adamsa i još dva druga i dovedi ih ispred ulaza.

Čuo sam narednikov glas, a zatim ponovo Martelov.

– Bilo koja, glupane – zatim s treskom zatvori vrata.

– Dobro – zvučalo je poput pohvale. – Sada se opusti. Dok naši konji ne budu spremni. Zatim ćemo poći na jahanje.

– Moji će nas ljudi pratiti, Adamse. Nećeš uspjeti pobjeći. Nikada.

– To ćemo još vidjeti. – Pogledao sam poslužavnik s bocama. – Želiš li konjak... ili nešto jače?

– Idi do vraga! – zaškrgnuće zubima. – Ponudio sam ti da mi se pridružiš i podijeliš moj san, a ti mi zabijaš nož u leđa – promatrao me s mržnjom.

– Sam si digao u zrak svoju kuću, zar ne? – rekao sam iznenađeno.

– Dakako – rekao je ponosno. – Morao sam nešto žrtvovati da uvjerim kurira da sam na strani vlade.

– To ti je pošlo za rukom, ali samo za neko vrijeme – priznao sam sa smiješkom. – Ali s vremenom su se u meni počele radati sumnje, a ti si to osjetio. Zato si me se i želio osloboditi. – Bez riječi je zurio u mene. – Kaži mi tko te je spriječio da me ubiješ tamo na putu poslije ulaska u Georgiju?

– Jim Beam te udario...

– Pošlo ti je za rukom da ga pridobiješ, zar ne?

– Da – nasmije se on – zahvaljujući zlatu.

– Kada? – zanimalo me.

– Za vrijeme putovanja. Znao sam da motriš na mene i Revere, pa sam ga morao privoljeti da te on ukloni s puta.

– A zašto nisi naredio da me ubije – ponovio sam pitanje koje sam mu prije bio postavio.

– Zašto što volim svoju ženu, a ona nije željela da te ubijem – rekao je jednostavno.

– Shvaćam. Zato si ubio Beama.

– Da, kada mi više nije bio potreban – odvrati on. – Momak ne bi bio dobar za našu stvar. Suviše je gramziv.

– Shvaćam. A Michelle, je li ona za tvoj plan? I Andy?

– Michelle je moja žena, a Andrea je njena sestra. One su na mojoj strani.

Začuli smo kucanje na vratima. On me upitno pogleda.

– Samo pitaj – naredio sam mu tiho.

– Tko je?

– Konji su spremni, gospodine – javi se narednik. – Ispred ulaza su.

Kimnuo sam Martelu.

– Dobro – vikne on.

– Hajdemo sada. – Izvukao sam revolver i gurnuo mu ga pod rebra. – Ako mi se itko približi, ti ćeš biti mrtav – zaprijetio sam mu oštro.

– Rado ću dati život za Jug – uzvрати on dostojanstveno.

– Martele – podsjetio sam ga podrugljivo – tvoja smrt neće ni malo pomoći Jugu. Bez tvoga vodstva tvoji će se ljudi razbježati na sve strane. Nadam se da si toga svjestan.

Neko me je vrijeme netremice promatrao, a zatim polako kimne glavom.

– Da, imaš pravo, Adamse. Poslušat ću te i omogućit ti izlazak odavde. – Zastane trenutak, a zatim odlučno dometne: – No poslije ću krenuti za tobom. Uхватit ću te živa ili mrtva.

– Dobro. Hajdemo.

Prišao je vratima što vode u Reverinu sobu i otvorio ih. Revere i narednik nas začuđeno pogledaju.

– Gospodine... – počne Revere, ali ga Martel ušutka pokretom ruke.

– Što se događa? – promuća narednik.

– Odlazim, naredniče – odgovorio sam mu ja. – Sa sobom vodim generala. Ako netko od vas pokuša bilo što uraditi, bilo što da

me u tome spriječiti, ja ću ga bez milosti ubiti – nastavio sam odlučno. – Sada podi van i reci to svima.

Narednik se zagleda u generala.

– Uradi kako ti kaže – protisne ovaj kroza zube.

– Dobro, gospodine!

– Ne možeš to uraditi – usprotivi se Revere streljajući me očima punim mržnje.

– Dodi ovamo, Revere – zapovjedio sam odlučno. Još nikad nisam osjećao toliku odbojnost prema čovjeku koji mi zapravo nije uradio ništa nažao. Barem ništa opipljivo.

– Kapetan Revere – ispravi me on mračno.

Škljocnuo sam revolverom umjesto odgovora.

– Dodi – pozvao sam ponovo.

Prilazio mi je s izrazom otvorena neprijateljstva na licu.

– Što... što namjeravaš uraditi?

– mucao je obuzet strahom.

– Samo zadovoljiti jednu svoju potrebu – odvratio sam mirno. Zamahnuo sam snažno drškom revolvera i udario ga po glavi. Bez glasa se stropoštao na pod.

– Moram priznati – javi se Martel promatrajući mladića u nesvijesti – da sam i ja ponekad došao u iskušenje da to uradim.

– Hajdemo, konji nas čekaju – rekao sam oštro dajući mu znak da krene.

U dvorištu su nas čekali osedlani konji: Duke, ridan i još dva druga.

– Netko ne zna brojiti – obratio sam se Martelu.

U dvorištu su se skupili gotovo svi njegovi ljudi, promatrajući nas različitih izraza na licu. Neki su bili nervozni, neki uplašeni, a neki posve ravnodušni kao da ne mare za ono što će se dogoditi.

– Bit će bolje da ih upozoriš da ne potežu oružje – podsjetio sam Martela.

– Neka nitko ne dira oružje – vikne on da ga svi čuju. – Odlazim s ovim čovjekom, ali ću se brzo vratiti.

Krajičkom oka opazio sam Michelle i Andy. Stajale su sa strane zabrinute i tužne, dakako iz posve različitih razloga.

– Michelle – pozvao sam stariju sestru – dodi i uzjaši konja. Odlazimo.

Trenutak je oklijevala, zatim se okrenula prema Andy i nešto joj rekla. Mlada je sestra odmahнула glavom ne pogledavši je u oči. Michelle pode naprijed u namjeri da uzjaše jednoga sivca.

– Ridan je tvoj – rekao sam joj i ona me poslušala.

– Dobro je, Martele, sada je na tebi red. Uzjaši – obratio sam se zatim njemu.

Bez riječi je uzjahao sivca. Pogledom sam zaokružio po vojnicima, a zatim prišao Dukeu.

Uto začujem pucanj iza svojih leđa i munjevito se okrenem s otkočenim revolverom. Jedan vojnik valjao se po zemlji grčevito stežući rukama grudi iz kojih je kapala krv.

Podigao sam pogled tražeći onoga tko je u nj pucao i opazio narednika s revolverom u ruci. Spustio je revolver u korice, pogledao me je i salutirao. Uzvratio sam mu osmijehom i uzjahao Dukea.

– Za koga je četvrti konj? – upita Michelle plaho.

– Za nekoga tko je na kraju ipak odlučio ostati – rekao sam tiho.

Ne vjerujem da narednik očekuje Martelov povratak, a bez generala on će ovdje jamačno postati

netko. Četvrtog je konja namijenio sebi, ali je u posljednjem trenutku odlučio ostati.

Dok smo Michelle, Martel i ja jahali prema izlazu iz male tvrđave, u sebi sam naredniku tiho zaželio sreću.

XLV

Kad smo napokon stigli nadomak gradu s poštanskim uredom, okrenuo sam se prema Martelu.

– Dobro je, generale, dalje ne moraš s nama.

– Što to znači? – upita on zbunjeno.

– Oh, ne namjeravam te ubiti – rekao sam nehajno – ako je to ono što te brine.

– Zar me nećeš odvesti u Washington i predati vladi? – pitao je začuđeno.

Odmahnuo sam glavom.

– Ne vraćam se u Washington – rekao sam mirno. – Odlazim za Teksas. – Tamo je ostala moja dvokolica i tamo sad jedino želim poći.

– A što je s tvojim zadatkom? – upita Martel sumnjičavo.

– Moj se zadatak sastojao u tomu da ti predam posve beskorisno pismo – rekao sam s gorčinom – a to sam uradio. Gotovo je s poslom. Možeš se vratiti u tvrđavu ili poći kamo želiš – dodao sam velikodušno.

– Ti si zaista lud – promrmlja on. – Vratit ću se u tvrđavu, sakupiti ljude i podići ustanak protiv Sjevera – izazivački me promatrao očekujući moju reakciju.

– Generale – promeškoltio sam se na sedlu trudeći se da obuzdam nestrpljenje. – Zlato nisi uspio pronaći, a do tvoga će se povratka polovina tvojih ljudi opredije-

liti za novoga vođu – rekao sam blago. – Iz ovoga ću grada poslati brzojav vladi u Washington i obavijestiti je o tebi. Siguran sam da će poslati vojsku na tvrđavu brže nego što misliš. Novi Jug će pasti prije nego što se i podigao.

Okrenuo sam se zatim prema Michelli.

– Slobodna si da biraš kamo ćeš poći.

Martel trepne očima.

– Michelle...

– Ne mogu poći s tobom, Paule – reče ona tiho, a zatim upre svoje modre oči u mene. – A ni s tobom, Clinte ne mogu ostati.

Očima me molila za razumijevanje. Kimnuo sam glavom.

– Dobro, ali možeš sa mnom poći u grad – rekao sam nježno.

– Tamo ćemo... moći razgovarati, a poslije možeš nastaviti put kočijom.

Pogledala je mene, zatim Paula pa ponovo mene i kimnula.

– Michelle ... – zavapi Paul.

– Bit će bolje da podeš, generale – upozorio sam ga blago.

– Ali... kamo? – upita dobacivši mi zbuñjen, gotovo bespomoćan pogled.

– Hej, to ovisi o tebi – rekao sam veselo. – Ti si general, pa odluči.

Michelle i ja odjahali smo ne osvrćući se.

Poslao sam brzojav u Washington, dodavši na kraju nekoliko odabranih riječi za Fentona i Ulyssesa S. Granta, koje im se jamačno ne bih usudio izreći u lice. Martel je u nečemu imao pravo. Vlada me je iskoristila i to mi se nije svidjelo, ali što sam mogao uraditi? Boriti se protiv vlade? Zar nije to ono što je Martel namjeravao? I kamo ga je to dovelo?

Ne, neću se povesti za njegovim onoga što su mi uradili.
primjerom, ali isto tako neću poći Prokleta bezobrazno poigrali su
ni u Washington. Ne, ne moram se s jednom legendom.
biti u istoj sobi s njima, nakon

KRAJ

U PRIPREMI:

**TOM DAFERY:
NEPREDVIĐENA BITKA**

DO YOU SPEAK ENGLISH?

¿HABLA USTED ESPAÑOL?

PARLEZ VOUS FRANÇAIS?

ГОВОРИТЕ ПО РУССКИ?

SPRECHEN SIE DEUTSCH?

BESZÉL E MAGYARUL?

PARLA ITALIANO?

THE ABC

EL ABC

L'ABC

АБВ

DER ABC

AZ ABC

IL ABC

NO, NEIN, HET, NEM...

NE MORATE ZNATI STRANE
JEZIKE
DA BISTE ČITALI STRANU
ŠTAMPU

ZA VAS JE ČITA I PREVODI

IZBOR
IZ SVJETSKE ŠTAMPE